

[illegible]

II.- DOKUMENTI SVETE STOLICE:

- ### III.- OBAVIJESTI BISKUPSKJE KONFERENCIJE JUGOSLAVIJE:

- IV.- OKRUŽNICE BISKUPSKOG ORDINARIJATA MOSTAR:

- VI.- USKRSNA PORUKA NAŠIH BISKUPA..... 33

& & & & & & & & & & & & &

ℓ ℓ ℓ ℓ ℓ ℓ ℓ ℓ ℓ ℓ ℓ ℓ ℓ ℓ ℓ

I.- KORIZMENA PORUKA SV. OCA IVANA PAVLA II ZA 1980. GODINU.

Svake godine, uoči Korizme, Papa se želi obratiti svim članovima Crkve i potaknuti ih na pravo proživljavanje tog vremena koje nam je dano da se pripravimo na istinsko oslobođenje.

Duh pokore i njegovo proživljavanje dovode nas do toga da se uistinu oslobodimo svega suvišnoga što posjedujemo, a katkada i potrebnoga koje nas sprečava da budemo doista ono što Bog od nas želi da budemo: "Tamo gdje je tvoje blago, tamo je i tvoje srce". Je li naše srce vezano za materijalna bogatstva, zaljubljeno u moć nad drugima, ispunjeno "suptilnim" egoističkim željama za vlašću? Tu nam je potreban Krist, uskrsli Oslobođitelj, koji nas, ako budemo to htjeli, može osloboditi od okova grijeha što nas sputavaju.

Budimo spremni da se obogatimo milošću Uskrsnuća oslobađajući se svakog lažnog bogatstva. Materijalna dobra koja nama nisu potrebna, potrebna su često milijunima ljudskih bića da prežive. Uz egzistencijalni minimum stotine milijuna ljudi očekuju od nas da im pomognemo kako bi došli do potrebnih sredstava za svoj potpuni i svestrani ljudski razvitak i napredak, a isto tako za ekonomski i kulturni razvitak njihovih zemalja.

Međutim, razne deklaracije i darovi nisu dovoljni da promijene ljudsko srce. Potrebno je duhovno obraćenje koje nas dovodi do toga da u povezanosti srdaca dijelimo što imamo s najzapostavljenijima u našem društvu, s onima koji su lišeni svega, pa čak i svojega ljudskog dostojanstva što ga imaju kao muževi, žene, mladići i djeca, sa svim izbjeglicama svijeta koji više ne mogu živjeti u zemlji svojih predja i koji su morali napustiti svoju domovinu. Tu mi susrećemo i proživljujemo na najprisrčniji način tajnu otkupiteljske patnje i smrti našega Gospodina. Prava podjela jest susret s drugim, i ona nam pomaže da se oslobodimo onoga što nas sputava. Gledajući u drugima braću i sestre, otkrivamo da smo djeca istoga Oca "baštinici Božji i subraštinici Isusa Krista", čije neprolazno bogatstvo posjedujemo /Rim 8, 17/.

Pozivam vas da velikodušno odgovorite na pozive koje će vam tokom ove Korizme uputiti vaši biskupi osobno ili preko predstavnika akcije za bratsku podjelu. Vi ćete se sami prvi time okoristiti jer ćete tako stupiti na put jedinoga pravoga Oslobođenja.

Vaša nastojanja, povezana s nastojanjima sviju krštenika, bit će svjedočanstvo Kristove ljubavi i doprinos izgradnji "civilizacije ljubavi", za kojom, svjesno ili nesvjesno, čezne suvremeno čovječanstvo, izmučeno sukobima i nepravdama i razočarana zbog toga što više ne može naći prave svjedoke ljubavi Božje.

Blagoslivljam vas u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

x x x x

II.- DOKUMENTI SVETE STOLICE:

1.- SVETA KONGREGACIJA ZA NAUK VJERE:

IZJAVA O NEKIM TOČKAMA TEOLOŠKOG UČENJA PROF.

H. KUENGA: 15. XII. 1979.

Crkva Kristova primila je od Boga nalog čuvati i štititi poklad vjere, kako bi svi vjernici pod vodstvom svetog Učiteljstva, po kojemu u Crkvi djeluje sama osoba Krista Učitelja, bili postojani u istini vjere koja je vjernicima prenesena jednom za svagda, kako bi pravilnim rasudjivanjem sve dublje u nju prodirali i kako bi je sve potpunije primjenjivali u životu./1/.

Crkveno Učiteljstvo, da bi ispunjalo tu tešku dužnost koja je samo njemu predana /2/ služi se doprinosom teologa, osobito onih koji su u Crkvi ovlašteno primili zadaću naučavanja te su stoga i oni na neki način postavljeni učiteljima istine. U svome istraživanju teolozi, slično kao i djelatnici drugih znanosti, uživaju zakonitu znanstveničku slobodu, dakako u okvirima metode svete teologije, težeći da na sebi svojstven način postignu isti cilj koji je specifičan Učiteljstvu: "Čuvati, sve dublje shvaćati, izlagati, naučavati, braniti sveti poklad Objave; to jest prosvjetljivati božanskom istinom život Crkve i čovječanstva" /3/.

Nužno je stoga da u dubljem istraživanju i naučavanju katoličke nauke trajno odsjeva vjernost crkvenom Učiteljstvu, jer nitko se ne može baviti teologijom osim u povezanosti s onim poslanjem naučavanja istine za koje je sama Crkva odgovorna /4/. Uzmanjkati u toj vjernosti značilo bi nanositi štetu takodjer svima vjernicima koji, budući da su dužni priznavati vjeru što su je od Boga preko Crkve primili, imaju sveto pravo da Božju riječ primaju neokrnjenu te stoga očekuju da budu pažljivo zaštićeni od zablude koje im prijete /5/.

Ako se međjutim dogodi da koji učitelj svete znanosti prihvati i širi kao pravilo istine vlastito mnijenje a ne misao Crkve, te ustraje u svom naumu, iako su prema njemu primjenjena sva sredstva što ih predlaže bratska ljubav, samo poštenje traži da Crkva javno ukaže na takvo ponašanje i da odredi kako dotični ne može više naučavati snagom poslanja koje je od nje primio /6/.

Takvo kanonsko poslanje /missio canonica/ dokaz je naime uzajamnog povjerenja: povjerenja odgovorne crkvene vlasti prema teologu koji se u svojoj zadaći istraživanja i naučavanja ponaša kao katolički teolog;

i povjerenja samog teologa prema Crkvi, po čijem ovlaštenju ispunja svoju ulogu, i prema cjelini njezine nauke.

x x x x x

Budući da su neki spisi svećenika profesora Hansa Künga, prošireni u tolikim zemljama, i njegova nauka urodili zbunjenošću u dušama vjernika, njemački biskupi i sama Kongregacija za nauk vjere, suglasno su ga više puta savjetovali i opominjali, kako bi ga naveli da on svoju teološku djelatnost obavlja u punom zajedništvu s autentičnim Crkvenim Učiteljstvom.

U tom smislu je Sveta Kongregacija za nauk vjere, ispunjavajući svoju zadaću promicanja i zaštićivanja vjere i morala u sveopćoj Crkvi /7/, dokumentom od 15. veljače 1975. izjavila da se neka mišljenja profesora Hansa Künga u različitoj mjeri protive crkvenoj nauci koja obavezuje sve vjernike. Među tim točkama Kongregacija je kao važnije označila one koje se odnose na utvrđenu vjersku istinu o nezabludivosti Crkve i službe autentičnog tumačenja jedinog svetog poklada Božje riječi, koja je povjerena samo živom Učiteljstvu Crkve; konačno o valjanom posvećivanju Euharistije.

U isto vrijeme ova Sv. Kongregacija upozorila je rečenog Profesora da ne nastavlja s naučavanjem takvih učenja, te je ostala u očekivanju da on uskladi vlastita mnijenja s naukom autentičnog Učiteljstva /8/.

On, međjutim, sve do sada nije promijenio ništa od spomenutih mišljenja.

To se posebno odnosi na mišljenje koje u najmanju ruku dovodi u sumnju proglašenu vjersku istinu o nezabludivosti Crkve ili je svodi na određenu temeljnu postojanost Crkve u istini /indefektibilnost/, uz mogućnost zablude u onim učenjima koje crkveno Učiteljstvo naučava kao definitivno obvezatno. S obzirom na tu točku Hans Küng nije se ni najmanje uskladio s naukom Učiteljstva, čak je nedavno iznova još istaknutije izrazio svoje mišljenje /i to u spisima: Kirche-gehalten in der Wahrheit? izdanje Benzinger, 1979., i Zum Geleit, uvod u djelo svećenika A.B. Haslera pod naslovom Wie der Papst unfehlbar wurde, izdanje Pieper 1979./, premda je ova Sveta Kongregacija bila već upozorila da takvo učenje protuslovi nauci koju je utvrdio I Vatikanski i potvrdio II Vatikanski Koncil.

Posljedice takva mišljenja, osobito prezira prema crkvenom Učiteljstvu, susreću se i u drugim djelima koja je on objavio, nesumnjivo na štetu raznih bitnih sadržaja katoličke vjere /na pr. ono što se odnosi na istobitnost Krista s Ocem i na Blaženu Djevicu Mariju/, budući im se pridaje značenje različito od onoga koje je Crkva razumijela i razumije.

Sveta Kongregacija za nauk vjere u spomenutom dokumentu iz godine 1975. bila se je uzdržala od daljnih mjera u odnosu na spomenuta mišljenja profesora Künga, pretpostavljajući da će on ta mišljenja napustiti. Međjutim, budući da toj pretpostavci više nema mjesta, ova Kongregacija po svojoj službi osjeća se sad dužnom izjaviti da je profesor Küng u svojim spisima uzmanjkao na cjelovitosti katoličke vjere i stoga se njega više ne može smatrati katoličkim teologom niti on više kao takav može vršiti službu naučavanja.

Za vrijeme audijencije udijeljene potpisanom Kardinalu Pročelniku Vrhovni Svećenik Papa Ivan Pavao II potvrdio je ovu IZJAVU, koja je utvrđena na redovitoj sjednici ove Kongregacije, i odredio da se objavi.

U Rimu, iz sjedišta Svete Kongregacije za nauk vjere,
15. prosinca 1979.

FRANJO Kard. ŠEPER, pročelnik,
Fr. Jérôme Hamer, OP,
nasl. nadbiskup lorijski,
tajnik.

B i l j e š k e:

- 1/ Usp. I. Vat. Koncil, Dogm. Konstitucija Dei Filius, gl. "De fide et ratione": DS 3018; II Vat. Koncil, Dogm. Konstitucija Lumen gentium, br. 12.
- 2/ Usp. II Vat. Sabor, Dogm. Konstitucija Dei verbum, br. 10
- 3/ Pavao VI, Nagovor međunarodnom kongresu o teologiji II Vatikanskog Koncila, 1.X. 1966, u: AAS 58/1966/, str. 891.
- 4/ Usp. Ivan Pavao II, Ap. Konstitucija Sapientia christiana, čl. 70; Encikl. Redemptor hominis, br. 19, u: AAS, 71/1979/, str. 93; 308.
- 5/ Usp. II Vat. Koncil, Dogm. Konstitucija Lumen gentium, br. 11 i 25; Pavao VI, Ap. nagovor Quinque iam anni, u: AAS, 63/1971/, str. 99 s.
- 6/ Usp. Sapientia christiana, nasl. III, čl. 27, par. 1, u: AAS, 71/1979/, str. 483.
- 7/ Usp. Motu proprio Integrae servandae br. 1, 3 i 4. u: AAS, 57/1965/, str. 954.
- 8/ Usp. AAS, 67/1975/, str. 203-204.

x x x x x

2.- ZA RAZUMIJEVANJE TE IZJAVE - PRETHODNE IZJAVE

Izjava koja je izdana 15. prosinca 1979, a objavljena u L'Osservatore romano 19. prosinca 1979. povezuje se s drugom koja joj je prethodila: s Izjavom od 15. veljače 1975. Ta je pak sa svoje strane imala prethodnika u drugom dokumentu Sv. Kongregacije za nauku vjere, u Izjavi MYSTERIUM ECCLESIAE od 24. lipnja 1973. Ta pak Izjava, premda je ponajprije htjela razbistriti neke istine o kojima se u posljednjim godinama raspravljalo, u odredjenom smislu predstavlja prvo javno zauzimanje stava te Svete Kongregacije prema Hansu Küngu, za kojega se već pred mnogo godina zanimala.

Pogled u događanja koja su slijedila u tom ne baš kratkom razdoblju mogao bi makar letimičan, korisno pomoći razumijevanju upravo proglašene Izjave.

4.- IZJAVA "MYSTERIUM ECCLESIAE" OD 24. VI. 1973.

Tu je bio donesen sažetak katoličkog učenja o Crkvi s namjerom da se to učenje obrani od teških zabluđa koje su se tu i tamo stale pojavljivati.

Posebno su bili utvrđeni stavovi o različitim vidovima nezabludivosti Crkve, što je neposredna pretpostavka naše vjere: jer samo vjerujući u nju vjerujemo u božansku Objavu kako je Crkva u ime Kristovo predaje.

To vjerovanje u nezabludivost Crkve ne može se, dakle, svesti na prihvaćanje stanovite indefektibilnosti ili postojanosti u istini, što se ne može sasvim odredjeno izraziti. Naprotiv, predmet vjere treba izričati odredjenim izrazima koji su stoga takodjer sigurno i nepromjenjiva norma kako za samu vjeru tako i za teološku znanost kojoj je zadaća produbljivati sadržaj i usavršavati izraz.

Što se pak tiče ovlasti za oblikovanje izričaja vjere u rečenom smislu, odnosno dogmatskih definicija, ta ovlast pripada samo cijelom biskupskom zboru i na njegovu čelu rimskom Prvosvećeniku: ne u funkciji nadopunjavanja teologa, nego snagom Božjega poslanja da autentično tumače i vjerno čuvaju jedini sveti poklad Božje riječi /*Dei Verbum*, 10; *Lumen gentium*, 25/. Vertikalnosti koja po Kristovoj volji postoji u Crkvi na području nauke odgovara slična na sakramentalnom području, a izražuje se u posebnosti ministerijalnog svećeništva, onog svećeništva koje se radja iz sakramenta Reda i koje stoga samo onoga koji je taj Sakrament primio osposobljuje za vršenje odredjenih sakramentalnih čina, među njima na prvom mjestu posvećivanja Euharistije. To, dakle, posvećivanje izuzeto je od svakog drugog vjernika ne samo zbog crkvene odredbe, nego je to dogmatski zahtjev, snagom kojega se ministerijalno svećeništvo bitno a ne samo stupnjevito razlikuje od onoga svećeništva koje je zajedničko svim krštenima /*Lumen gentium*, 10/.

Zablude na koje je upozorila Izjava "Mysterium Ecclesiae" mogle su se takodjer i poglavito susresti u dva djela Hansa Künga: "Die Kirche", - Herde, 1967., o kojoj je Sveta Kongregacija za nauku vjere poslala piscu ozbiljne zamjerke, "Unfehlbar? Eine Anfrage" - Benzinger, 1970., gdje je ustvrdjeno da Crkva doista ostaje bitno u istini, ali da se ta istina ne ostvaruje u nezabludivim izričajima, nego čak izmiče svim definicijama, svim izričajima, koji je, namjesto da je odrede, mogu kompromitirati i izopačiti.

S pravom je godine 1971. njemačka biskupska konferencija /kao i talijanska i francuska/ u toj tvrdnji prepoznala povredu samog poimanja katoličke vjere koja po svojoj naravi uključuje nedvosmisleno i uvijek razlučivo "da" i "ne", bez čega bi Crkvi bilo nemoguće ustrajati u Kristovoj nauci.

Nije slučajno u vrijeme objavljivanja Izjave "Mysterium Ecclesiae", upravo 5. srpnja 1973., bilo službeno priopćeno da među teolozima koji krivotvore vjeru o nezabludivosti Crkve i time njezino shvaćanje same sebe i njezino poslanje, valja posebno spomenuti Hansa Künga, koji je stoga bio zamoljen da izrazi svoje slaganje s tom Izjavom, tako da bi se proces koji je s obzirom na njega bio u tijeku mogao smatrati zaključenim. U isto je vrijeme to priopćenje pismom upućeno njemu osobno.

Medjutim su se svi prikladni putovi za potrebno razjašnjenje pokazali neupotrebljivim. Uistinu, ne bi bilo dovoljno tako teška pitanja prekriti velom šutnje u očekivanju nepredvidljivog uskladjivanja Hansa Künga s učenjem autentičnog crkvenog Učiteljstva. U tom bi slučaju šutnja značila odustajanje od izvršavanja dužnosti prema svojoj vjerničkoj zajednici.

/Napomena uredništva Sl. Vjesnika Biskupije: Biskupski je Ordinarijat u Sl. Vjesniku Broj: III/1973. str. 53 nešto pisao o toj Deklaraciji i upozorio na cjeloviti tekst hrv. prijevoda u nakladi "K.S." - Dokumenti br. 41. Dobro će biti, da svećenici to pogledaju u svojim knjižnicama, a u vezi s najnovijom Izjavom S.C. pro D. F./.

B.- IZJAVA OD 15. II. 1975. O DVA DJELA H. KUENGA

1. Da ne bi, dakle, i dalje postojale sumnje o nekim mišljenjima Hansa Künga, koja do korijena potkapaju temeljne sadržaje katoličke vjere, pokazala se potreba za jednom Izjavom koja bi izričito označila dvije spomenute knjige: O CRKVI i O NEZABLUDIVOSTI. To je upravo izjava od 15. veljače 1975.

Medju zabludama koje se u različitim stupnjevima protive katoličkoj nauci tri su izričito imenovane kao najvažnije. To su: nijekanje nezabludivosti koja bi isključila svaku mogućnost zablude u sudovima što ih crkveno Učiteljstvo daje na način konačnog pravorijeka; nijekanje vlastite i isključive ovlasti toga Učiteljstva da autentično tumači poklad Objave; zatim priznavanje da u izvanrednim slučajevima i obični krštenici imaju sposobnost posvećivanja euharistije, što bi značilo da sakrament Reda ne daje nikakvu specifičnu moć u tom smislu te bi, dakle, zaredjeno svećeništvo u biti ostalo laičko svećeništvo.

Uza sve to ni u tim okolnostima nije se htjelo odbaciti svaku nadu da bi Hans Küng mogao doći do uskladjivanja svojih mišljenja s naukom autentičnog crkvenog Učiteljstva, što ni on sam nije isključio. Stoga je po nalogu Pape Pavla VI. bio upozoren da ne nastavlja tako naučavati. Takodjer mu je dozvano u pamet, da je primio službu naučavati u suglasnosti s naukom Crkve, a ne mišljenja koja Crkvu oslabljuju ili je dovode u sumnju.

Za tom Izjavom Kongregacije slijedila je 17. II. 1975. Izjava njemačke biskupske konferencije /kojoj se pridružiše takodjer švicarski i austrijski biskupi/, u kojoj medju ostalim stoji da u Küngovoj teologiji nije zajamčen obavezan konačan i trajan značaj odlukâ crkvenog Učiteljstva. Takodjer mu je bio upravljen poziv da preispita svoju teološku metodu i svoje doktrinarnе stavove koji izazivaju pomutnje.

2. Unatoč tom Papinskom upozorenju, unatoč pozivu Biskupa zemlje koja ga ugošćuje kao profesora na tübingenskom sveučilištu, Hans Küng nije pokazao namjere da o svemu tome iznova razmisli.

Znakovit primjer toga je njegovo pozamašno djelo CHRIST SEIN /Pieper Verlag, 1974/, koje on predstavlja kao malu "sumu" kršćanske vjere. Njemačka biskupska konferencija je u Izjavi od 17. veljače 1975. očitovala svoju tjeskobnu zabrinutost. Medjutim, djelo se nastavilo nepromijenjeno širiti i prevoditi na razne jezike. Ta ista Biskupska konferencija vratila se na to pitanje primjerenom i odredjenom Izjavom 14. XI. 1977.,

upozoravajući da je korjenita opasnost u tome što je razoren sâm temelj vjere, Isus Krist /usp. 1 Kor 3,11/: budući da je on smatran samo predstavnikom Boga, a ne također vječnim Sinom Božjim, istobitnim s Ocem, koji je, postavši u vremenu čovjekom, uzeo ljudsku narav u jedinstvo svoje osobe.

To korjenito ~~umanjenje~~ učenja o Kristu nepovratno oštećuje vjersku istinu o Presvetom Trojstvu kako je ona uvijek bila u Crkvi priznavana: jedan jedini Bog u tri jednake i različite osobe: Otac, Sin i Duh Sveti. Ako je pak Krist lišen svoje jedinstvenosti koja se temelji na njegovu vječnom radjanju od Oca, također Božje očinstvo nije više vječna stvarnost unutar Božjega života, nego samo vanjski izraz njegove ljubavi prema ljudima koji, posredstvom posvetne moći nazvane Duhom Svetim, primaju sposobnost postati njegovom djecom po primjeru Isusa Krista koji je najizvrsniji sin - ali u biti nije ništa drugo nego čovjek kao što su i oni.

A što se, uvijek zbog spomenutog umanjenja istine o Kristu, događa s Gospom koju katolička vjera i pobožnost jednostavno štiju kao "Djevicu"? Jednom izbrisano iz članka Vjerovanja u kojem ispovijedamo vjeru u Isusa Krista jedinorodjenoga Sina Božjega koji se po Duhu Svetome utjelovio u krilu Djevice Marije, djevičansko materinstvo bilo bi samo legenda procvala na rubu Novoga zavjeta. Od toga se ne razlikuje srž i sastav drugog Künigova djela *EXISTIERT GOTT?* /Pieper Verlag, 1978/, koje je trebalo biti produbljenje i pojašnjenje prijašnjeg djela.

Bez obzira na namjere, postignuti cilj nije bio ispravak, nego potvrda. Pitanja o Bogu, Kristu, Trojstvu te se promatraju funkcionalno, a ne također u njihovoj vlastitoj stvarnosti. Tako je već u polazištu ugušena svaka nada u rješenje tih pitanja sukladno vjeri Crkve. Da spomenemo samo jedan primjer u vezi s učenjem o Kristu: nije dosta reći, da je Isus na nenađmašiv način bio ispunjen Bogom, ili da je čak Sin Božji, ako ta nenađmašivost i to sinovstvo nisu utemeljeni u Kristovom božanstvu shvaćenom kao istobitnost s Ocem po čemu je On "Bog od Boga, svjetlo od svjetla, pravi Bog od pravoga Boga, rođen, ne stvoren". Te riječi Vjerovanja iskazuju središnju jezgru vjere koja je zajednička svim kršćanima: katolicima, pravoslavcima, protestantima. S pravom je njemačka Biskupska konferencija u Izjavi od 14. studenoga 1977. očuvanje te zajedničke baštine označila temeljem ekumenskoga dijaloga, kojim su u naše vrijeme, srećom, zauzete sve Crkve i crkvene zajednice. Bez toga temelja put prema jedinstvu svih koji u Krista vjeruju ne bi bio na crti neprekinute veze s izvorima kršćanstva.

3. U novije vrijeme Hans Küng je kao potporu i potvrdu svojih temeljnih opredjeljenja dva svoja spisa posvetio nezabludivosti Crkve. Riječ je o "Kirche-gehalten in der Wahrheit?" /Benziger 1979/; i "Zum Geleit", uvod u djelo svećenika A.B. Haslera "Wie der Papst unfehlbar wurde?" /Pieper Verlag, 1979/.

Glavna misao koja povezuje ta dva spisa jest ta da nezabludivost Crkve koja bi nerazdjelivo pripadala svakom konačnom pravorijeku Učiteljstva ne postoji, da nikad nije ni postojala, da nije ni potrebna; te da je nitko nikada ne može dokazati, kao što se ne može dokazati posebna djelatna prisutnost Duha Svetoga tome Učiteljstvu /asistencija!/. Postojala bi samo nezabludivost "u vjerovanju" ili indefektibilnost u smislu, da je Božji narod

po čistoj milosti Božjoj uvijek u stanju pronaći put istine, to jest pravi način da Krista slijedi, da mu bude vjeran.

Međutim, ta osnovna postojanost u istini ne bi se ostvarivala po definicijama crkvenog Učiteljstva niti u njima, nego unatoč takvim definicijama, budući da nijedna od njih ne bi bila po sebi nezabludiva i stoga nepromjenjiva. To bi u prvom redu vrijedilo za dogmatsku definiciju nezabludivosti u naučavanju Rimskog Prvosvećenika koju je dogmu izrekao I Vatikanski Koncil. Trebalo bi čak reći da je ta definicija, do koje je došlo po prevari Pija IX., dogma koja više odgovara kurijalnom ustrojstvu nego Katoličkoj Crkvi. Danas da ona ne bi bila izrečena. Istraživanje javnog mnijenja da bi pokazalo kako u to vjeruje samo manjina katolika, da sama riječ "infalibilitet" upravo iščezava iz teološkog rječnika.

I Hans Küng se još pita, tko se usudjuje nekoga tko tako misli smatrati "nekatolikom"?

C.- IZJAVA OD 15. XII. 1979.

Sveta Kongregacija za nauku vjere mogla je bez sumnje i prije intervenirati u smislu u kojem je sada progovorila: izjavljujući, naime, da se Hansa Künga ne može smatrati katoličkim teologom. Ona je, međutim, ipak htjela čekati, budući da je, kako je rečeno u izjavi iz god. 1975., postojala barem neka mogućnost da se pretpostavi kako bi on mogao odustati od navedenih mišljenja.

Radi toga, - a u duhu kolegijaliteta i subsidijarnosti prema načelima II Vat. Koncila, koji usmjerava njezino djelovanje, - Sveta je Kongregacija zajedno s najizravnije zainteresiranim Biskupima učinila sve što je bilo moguće, ne bi li uvjerila H. Künga da preispita svoje stavove. No, činjenice koje su ovdje ukratko spomenute pokazuju da je svaki pokušaj propao, te se tako ugasila i ta pretpostavka.

Zbog toga nije se više smjela odgađati definitivna odluka.

Tu je odluku očekivalo zdravo javno mnijenje koje se s pravom moglo pitati kako može jedan teolog i dalje naučavati u službi Crkve pošto sustavno osporava njezinu nauku. Kad je jednom uzmanjkao odnos uzajamnog povjerenja teologa prema Crkvi i Crkve prema teologu, povjerenje koje je uključeno u predano i primljeno poslanje - izjaviti da on više ne može naučavati snagom toga poslanja - to postaje zahtjev najobičnijeg poštenja. Na taj način isključen je takodjer svaki pokušaj mišljenja da bi u Crkvi mogla uživati građansko pravo ikoja teologija koja ne bi ostvarila prvi zahtjev teološke metode: vezu vjernosti s Učiteljstvom i Božjim narodom u cjelini. Nisu li najveći umovi Crkve postali takvima upravo zbog toga što su se držali te dvostruke vjernosti, naučavajući u Crkvi samo ono što su u njoj naučili? /usp. Sv. Augustin, Contra Iulianum/.

Definitivnu su odluku nadasve očekivali vjernici, koji kao što im je dužnost javno ispovijedati vjeru primljenu od Boga po Crkvi, tako imaju i pravo da oni koji su u Crkvi odgovorni za istinu koju je Bog objavio, primjenjuju dužnu budnost kako bi udaljivali zablude koje na razne načine tu istinu iskrivljuju ili zamagljuju /Lumen gentium, 11, 25/.

Oni imaju pravo na mir i radost u vjeri /usp. Rim 15,13/. Kako bi pak mogli uživati mir i radost, ako im vjera ne bi bila sigurnost, nego pitanja bez odgovora ili s odgovorima koji bi se stalno mogli mijenjati i stoga u beskraj zamjenjivati s drugim odgovorima.

Ova se Izjava smješta u taj doktrinarni i pastoralni kontekst.

Njome Sv. Kongregacija za nauku vjere ne čini ništa drugo osim što utvrđuje određeni skup činjenica koje su napokon u svakom pogledu sazorile, te ukazuje koje su im posljedice.

1. Hans Küng unatoč nedvosmislenog proglasa Izjave od 15. veljače 1975. još je jasnije potvrdio mišljenje koje u najmanju ruku dovodi u sumnju /ali zapravo već niječe! / vjersku istinu o nezabludivosti Crkve, svodeći je na nekakvu osnovnu postojanost u istini koja postojanost ne isključuje zablude u definitivnom pravorijeku Učiteljstva. To mišljenje protuslovi definiciji I Vat. Koncila da je od Boga objavljena vjerska istina da Rimski Prvosvećenik, kad izjavljuje da određenu nauku koja se odnosi na vjeru ili na moral mora prihvatiti cijela Crkva, uživa onu nezabludivost kojom je Božanski Otkupitelj htio obdariti učeću Crkvu, a to je cio zbor Biskupa, u vršenju iste učiteljske službe. Nema nikoga tko ne bi vidio posljedice odbacivanja te definicije za ustrajnost u punoći istine katoličke vjere i za samo jedinstvo Crkve.

Osim toga, Hans Küng izvrće smisao i ne malom broju drugih bitnih točaka katoličke vjere, pridajući im značenje drugačije od onoga kako je shvaćala i shvaća Crkva /usp. I Vat. Koncil, Konstitucija Dei Filius, De fide et ratione, can. 3/. Među tim bitnim točkama spomenuto je kao primjer učenje koje se odnosi na Kristovo božanstvo i na njegovu Djevicu Majku Mariju, što treba smjestiti u kontekst, kako je gore spomenuto /usp. B, 2/.

2. Dosljedno tome, Hans Küng je u svojim spisima uzmanjao kao na cjelovitosti istina katoličke vjere, i to ne ograničeno na jednu ili drugu istinu te vjere, nego da je u to uključena sva njegova teološka misao. Dogme, naime, u svojoj cjelini čine organsko jedinstvo, te su objektivni, premda ne sasvim primjeren izraz organskog jedinstva Božje Objave. Objavljeni poklad ne dopušta ni izabiranje što se tiče sadržaja ni stupnjevanja u prihvaćanju vjerom. Bez sumnje postoji određena hijerarhija dogmi u Crkvi /usp. II Vat. Koncil, Dekret "Unitatis redintegratio", 11/ u smislu da se jedne temelje na drugima kao prvotnima te se od njih osvjetljuju. Sve, međutim, dogme treba jednako vjerom prihvaćati kao od Boga objavljene.

Premda neki spisi Hansa Künga obiluju sugestivnim i zadržavajućim stranicama, to ne može izliječiti lomove prouzročene unutar zdanja vjere.

Prema tome, Hans Küng ne može biti smatran katoličkim teologom; niti može kao takav ispunjavati poslanje naučavanja u Katoličkoj Crkvi.

3. Sveta Kongregacija za nauku vjere nije ovom Izjavom željela odgovoriti na izazov Hansa Künga da se nitko ne bi usudio proglasiti nekatolikom onoga tko se protivi bitnim odrednicama vjere koju ispovijeda Katolička Crkva. Htjela je samo zaključiti jedno predugo očekivanje.

Kao što su to sa svoje strane učinili Biskupi koji su snagom apostolskog nasljedstva postavljeni na obranu Evandjelja /usp. Fil 1, 16/ tako je i Sveta Kongregacija, koja od Petrova nasljednika prima službu promicanja i zaštite nauke vjere i morala u općoj Crkvi, zadovoljila dužnosti crkvene pravednosti i ljubavi.

Bila je to dužnost vjernosti pastoralnoj oporuci svetog Pavla koja nalaže čuvati poklad /usp. 1 Tim 6,20; 2 Tim 1,14/, kako Kristovi učenici ne bi bili ni od koga zavedeni, da svi po vjeri budu čuvani snagom Božjom /usp. Kol 2,4; 1 Petr 1,5/.

/L'Osservatore Romano, 19.XII. 1979./.

3.- IZJAVA NJEMAČKIH BISKUPA POVODOM SLUČAJA H. KÜNGA

Odluka Sv. Crkve oduzeti gosp. prof. Hansu Küngu crkvenu ovlast poučavanja izazvala je u crkvenoj i necrkvenoj javnosti veliku senzaciju. Mi smo primili mnoge zabrinute, ali i mnoge odobravajuće pismene izjave. Neposredno po Božiću mi smo se zajedno našli na jednoj posebno sazvanoj sjednici, da vam svima upravimo zajedničku riječ objašnjenja i orijentacije, koju smo jednoglasno zaključili.

1. SKORO DESETGODIŠNJI PREDHISTORIJAT

Budući da nastanak konflikta unatoč velikih informacija putem sredstava obavještenja nije svugdje jednako poznat, ovdje ukratko navodimo najvažnije odsjeke mučnoga objašnjavanja. Njemačka biskupska konferencija objavila je u opširnoj dokumentaciji javnosti sve važnije momente, da bi si javnost mogla stvoriti bez predrasuda sliku svih napora.

Još u svibnju 1968. bio je pozvan profesor Küng od strane rimske Kongregacije za nauku vjere na razgovor o njegovoj knjizi "Die Kirche - Crkva". Nije došlo do susreta. Profesor Küng zamoljen, ne podnosi ni pismeni osvrt na sadržaj svoje knjige. U srpnju 1971. otvara se doktrinalni postupak protiv knjige "Unfehlbar - Nezabludiv"; ujedno mu se dostavlja popis prigovora i poteškoća s molbom za odgovor. Kad ni nakon dvije godine unatoč ponovljenih poziva nije došlo do stvarnih razgovora, objelodanjuje Kongregacija za nauku vjere doktrinalno pismo "Mysterium Ecclesiae" / 2 .VI. 1973./, koje je bez navadjanja imena i bez prijetnje sankcijama pozitivno obrazložiti spornu nauku. Kad i nakon objave ove Izjave u slijedeće dvije godine nije moglo doći do razgovora s prof. H. Küngom, odlučuje se Kongregacija za nauku vjere po nalogu Pape Pavla VI na jedan neobičan korak: ona opominje teologa "da više ne zastupa takvih naučnih mišljenja", a Kongregacija za nauku vjere privremeno odustaje od daljnega postupka, t.j. ona obustavlja "za sada" proces. Profesor je Küng otvorio tome vrata, kad je u rujnu 1974. saopćio Kongregaciji za nauku vjere, da on ne isključuje "jednog roka za razmišljanje", da bi se njegovo mišljenje tijekom vremena moglo "podudariti" sa naukom Učiteljstva.

Ovo, inače pravno nepredvidjeno riješenje profesor je Küng u proljeće 1979. time jednostrano prekršio, što je svoje dosadanje tvrdnje o nezabludivosti u Crkvi u pooštrenoј formi iznio.

Neovisno ovom postupku rimske Kongregacije za nauku vjere njemačka je biskupska Konferencija od 1976. do 1977. uzalud pokušavala dobiti daljne objašnjenje nauke profesora H. Künga o Isusu Kristu. Od 1970. gomilaju se izvan ovoga pozivi Hansa Künga za kršenje postojećeg crkvenog poretka /uredjenje mješovitih brakova, priznavanje služba, zajedništvo pričesti, celibat, redjenje žena, i t.d./.

Unatoč prešnih molba nije došlo do razgovora sa Rimom. Razgovori sa njemačkom biskupskom Konferencijom nisu doveli do dovoljnog razjašnjenja. Također ni jedna opširna teološka diskusija nije mogla potaknuti profesora Künga da izvrši nadopune, koje je on smatrao potrebnim, a još manje da učini neke ispravke. Sva raspoloživa sredstva za postizanje razjašnjenja u dijalogu bila su iscrpljena sa strane Kongregacije za nauku vjere i od njemačke biskupske Konferencije. Sveti je Otac postavio davanje "objašnjenja" kao preduvjet za novo ispitivanje u jednom neobičnom postupku. Čak dan prije razgovora delegacije njemačkih Biskupa sa Papom Ivanom Pavlom II na 28. prosinca 1979. Küng je glatko odbio hitnu molbu nadležnog mjesnog Biskupa iz Rottenburg-Stuttgarta putem jednog suradnika, da dadne neke sadržajne precizije. Time je poznata odluka postala neminovna.

2. STVARNI RAZLOZI ZA CRKVENU ODLUKU

U iznesenim mišljenjima otkako je 18. prosinca 1979. objavljena odluka, periferni su događaji izišli na pročelje, a stvarni problemi njima nasuprot kao da će se izgubiti u pozadini. O čemu se radi?

a/ Ne radi se samo o Papinoj nezabludivosti, nego cijele Crkve, čak o istinitosti sv. Pisma. Prof. Küng priznaje, da je Crkvi Isusa Krista obećana temeljna ustrajnost u Božjoj istini. Skoro sve kršćanske Crkve i crkvene zajednice potvrđuju u ispovijestima vjere postojanost Crkve u neslomljivoј vjernosti Bogu. Bog se u Isusu Kristu jednom zauvijek obrnuo svijetu i povjerio svojoj Crkvi riječ spasenja, da je tokom vremena vjerno čuva i pravilno tumači. Ova nerazorivost Crkve u obećanoј Božjoj istini ne isključuje dakako pojedine zablude. Profesor Küng smatra također, da je dovoljno takvo paušalno ostajanje u istini. Pa - i to čini jezgru njegove teze - to je spojivo sa stvarnim zabludama u vjerskim odlukama, koje je crkveno učiteljstvo donijelo kao neopozive. Profesor Küng niječe, da je "nerazorivost u istini vezana uz stanovite rečenice ili instance". Time on dovadja u sumnju ne samo papinu nezabludivost, nego prvenstveno i mnogo korjenitije Duhom udijeljeni dar očuvanja Crkve u Božjoj istini. Time bi bila onemogućena aktivnom zaštitom obrana vjerskog poklada od zabluda i pogotovo bi stvarno bila onemogućena konačna odluka u pitanjima vjere.

b/ Sa ovom temeljnom tezom zamračuje profesor Küng dvije daljne dimenzije kršćanske vjere. Ovamo spadaju odlučna ispovijest vjere te sigurnost, koja se životom i smrću dokazuje. Stoga je od početka sa biblijskom vjerom usko povezano obvezatnim riječima izraženo Vjerovanje. Samo tako može kršćanin pouzdanošću vjere imati radost i predanost u teškim prigodama. Toga se čvrsto drže također nekatoličke kršćanske Crkve i crkvene zajednice.

Profesor Küng ne osporava, da je vjera upućena i na formule ispovijedanja. Ali on dovodi u sumnju trajnu valjanost tih ispovijesti, koje bi konačno i trajno obvezivale. Po sebi se razumije, da Crkva ne niječe, da te vjerske istine izražene pojmovima ranijeg vremena/horizonta/ mogu se i moraju dublje shvatiti i pastoralno novo objasniti.

O ovim temeljnim tezama ovisi tijesno i jedna druga poteškoća: kod profesora Künga nije više jasno, da Crkva u svojim službenim instancijama /Zbor Biskupa, Koncil, Papa/ može u izvjesnim povjesnim situacijama neprevarljivo izložiti jednom obvezujućom izrekom na zakonit način i pod čvrsto odredjenim uvjetima kršćansku ispovijest vjere /cf. Konstituciju II Vat. koncila, "Lumen gentium", br. 25/. Nadležni službenici ne rade u takvim situacijama po nekoj svojevoljnoj punomoći nego su oni službeni i javni svjedoci za čistoću poklada vjere. Oni su govorna usta za svjedočanstvo vjere cijele Crkve. Njihova javna crkvena funkcija vezana je dakle uz navještaj vjere. "Učiteljska služba nije iznad Božje riječi, nego njoj služi"/Dogmatska Konstitucija II Vat. koncila o Božanskoj Objavi, br. 10/. Crkva je odvajkada bila uvjerena, da je odgovornim službenicima prigodom ovog specifičnog vršenja službe svjedočenja data posebna pomoć Duha Svetoga. Ne može biti ni govora o nekom proizvoljnom i samodopadnom vladalačkom vršenju crkvene učiteljske službe.

c/ Ovi elementi poimanja vjere sastavni su dio pojma nezabludivosti /neprevarljivosti/ Crkve. Ona svakako nije onako centralni sadržaj vjere kao pitanje Boga i Kristova uskrsnuća, ali daleko je od toga da bi ona bila neka "dogma na rubu - Rang-dogma" - nuzgredna dogma! Ona služi nalaženju istine i pouzdanosti službenog navještanja, pa tako više indirektno služi i dobru vjernika. Vjernik ima pravo na puno i jednoznačno prikazivanje neotudjivih istina. I stoga pruža teološki stav do skrajne obvezatnih vjerskih izričaja duboki pogled u nutarnje razumijevanje objave i povijesti, Duha i Crkve, službe i riječi. Ako tu nešto ne "štima", očituju se - i ako odmah neprimjetne - pukotine u temelju jedne teologije, a takodjer i u vjerskoj svijesti zajednice. Mi smo, njemački Biskupi, već upozorili na takve posljedice u teološkoj metodi profesora Künga u opširnoj Deklaraciji od 17. veljače 1975. Ali i to je bilo uzalud.

d/ Nedostatci se prije svega očituju u izjavama prof. Künga o Kristovoj osobi. On bi doduše htio držati se velikih intencija i sadržaja ekumenskih koncila, ali njegove konkretne izjave o božanstvu Isusa Krista i Božjem Trojstvu zaostaju za sadržajem predane /tradicionalne/ vjere. Nije na pr. krivo, ali nije ni dovoljno reći, da se u povijesti Isusa Krista istinski radi o Bogu i čovjeku. Za kršćansku vjeru odlučna je ispovijest da je Isus Krist na neograničen način i od vijeka Riječ Božja. "Mi vjerujemo... u jednoga Gospodina Isusa Krista, jedinorodjenog Božjeg Sina, rodjenog od Oca prije svih vjekova, Boga od Boga, Svjetlo od Svjetla, pravoga Boga od pravoga Boga, rodjena ne stvorena, istobitna s Ocem".

Ove riječi velikoga Vjerovanja treba današnjem čovjeku svakako nastojati otvoriti. Teolog ne smije nikada biti nejasan upravo u ovoj odlučnoj točki kršćanskog vjerovanja. Tu se naime radi o istini našega spasenja:

ako se u Isusu Kristu nije sam Bog čovjeku priklonio, tada nas ne može Isus Krist otkupiti ni od grijeha i smrti. U ovome se slažu sve kršćanske Crkve. Sve izjave o Isusu kao čovjeku i o njegovu primjernom čovječstvu pune su značenja za vjeru, ako su nutarnje sa bezgraničnom ispoviješću "pravi Bog" povezane. Rimska Izjava ne navodi formalno kao razlog za oduzimanje ovlasti naučavanja kristološko pitanje kao glavnu točku. Ovo je učinjeno iz pravnopostupnih razloga, jer skoro desetgodišnji postupak nije uključio ove probleme. Ova usputna napomena ipak ne kaže, da se manje ozbiljno mogu uzeti ovi i drugi manjci / na pr. obzirom na Majku Božju i Sakramente/. Na njihovo stvarno značenje opširno je upozorila njemačka biskupska Konferencija svojom "riječi navjéstiteljima Božje riječi" na 14. studenoga 1977. povodom knjige "Christ sein - Biti kršćanin". Upravo u ekumenskom pogledu važna je ova povezanost.....

/ U trećem dijelu te Izjave njemačkih Biskupa pod naslovom "Einordnung und Konsequenzen" govori se o nekim konkretnim uputama i smjernicama koje se odnose više na prilike u Njemačkoj, pa radi toga to ovdje ispuštamo/

Izjava je dana u WURzburgu, 7. I. 1980.

X X X X X X X X X X

III.- OBAVIJESTI BISKUPSKE KONFERENCIJE JUGOSLAVIJE

1.- SVETI ZBOR ZA SAKRAMENTE I BOGOSLUŽJE -

HRVATSKI NACIONALNI KALENDAR

Frot. CD 1157/79.

Z A J U G O S L A V I J U

Na pismeni zahtjev preuzvišenog gospodina FRANJE KUHARIĆA, Nadbiskupa zagrebačkog, predsjednika Biskupske konferencije Jugoslavije, od 12. listopada 1979., a snagom ovlasti što ih je ovom Svetom Zboru udijelio Prvosvećenik Ivan Pavao II, rado odobravamo ili potvrđujemo vlastiti Nacionalni kalendar za biskupije hrvatskog jezika u Jugoslaviji, kako stoji u primjerku, dodanom ovoj odredbi, tako da su ga od sada svi koje obvezuje dužni obdržavati.

U tiskanom izdanom kalendaru neka se spomene potvrda što ju je dala Sveta Stolica.

Što god bi se ovome protivilo, nema nikakve snage.

Iz ureda Svetog Zbora za sakramente i bogoštovlje, dana 3. siječnja 1980.

Jakob Kard. Knox, v.r. pročelnik,

Vergilije Noe, v.r. tajnik.

HRVATSKI NACIONALNI LITURGIJSKI KALENDAR

- 27.IV. BL. OZANA KOTORSKA, DJEVICA,
obavezni spomendan
- 12.V. BL. LEOPOLD BOGDAN MANDIĆ, REDOVNIK,
obavezan spomendan
- 5.VII. SV. ĆIRIL, MONAH i METODIJE, BISKUP,
blagdan
- 3.VIII. BL. AUGUSTIN KAŽOTIĆ, BISKUP,
obavezan spomendan
- 7.IX. BL. MARKO KRIŽEVČANIN, MUČENIK,
obavezan spomendan
- 8.XI. BL. GRACIJA KOTORSKI, REDOVNIK
obavezan spomendan
14. XI. SV. NIKOLA TAVELIĆ, MUČENIK
blagdan

x x x x x x

2.- NASTAVLJA SE PROVEDBA PASTORALNOG PLANA "BRANIMIROVE
GODINE"

Dne 14. veljače 1980. u dvorani Svećeničkog doma "Zmajević" u Zadru sastali su se predstavnici naših biskupija, redovničkih zajednica i nekih crkvenih ustanova da razmotre provođenje pastoralnog plana "Branimirove godine". Susret je sazvao zadarski nadbiskup Msgr. Marijan Oblak kao onaj kome su hrvatski Biskupi povj. rili organizaciju domovinske proslave "Branimirove godine" kao i provedbu njenog pastoralnog plana.

Sastanak je otvorio nadbiskup Marijan Oblak, a zatim je uvodni referat održao Dr Eduard Peričić, član odbora za provedbu pastoralnog plana "Branimirove godine" u Zadru. Sudionici su nakon referata kratkim interventima i sudjelovanjem u diskusiji nastojali ustanoviti što je i koliko je do sada provedeno od pastoralnog programa "Branimirova godina", koji je izražen geslom: "HRVATSKA KATOLIČKA OBITELJ MOL I NEDJELJOM SLAVI MISU", a zatim su tražili mogućnosti daljneg ostvarivanja zacrtanog programa. Naglašeno je da sada nije riječ o produženju "Branimirove godine" nego o provođenju tom prilikom zacrtanog pastoralnog programa. Skup je ustanovio da se upravo taj program prikladno uklapa u slavljenje jubileja 1.500-godišnjice rođenja sv. Benedikta, jer time program dobiva široke evropske i specifične domaće naglaske.

Više je sudionika upozorilo kako razna naša crkvena područja već provode ili planiraju različita jubilara slavlja, kao na pr. Vrhbosanska metropolija se sprema na proslavu 100.- obljetnice obnove redovite hijerarhije, takodjer su u pripremi neki euharistijski kongresi, novi Bistrički jubileji, i sl. Zaključeno je da ta slavlja nipošto ne kolidiraju sa spomenutim zajedničkim programom, nego dapače mogu i ^{postati} obogaćujuće uprisutnjenje tih programa u odgovarajuće sredine.

Nakon široke i bogate diskupije sudionici su skupa ovako saželi svoja razmišljanja želeći ih ponuditi kao prijedloge i poticaje odgovornima u Crkvi i cijeloj našoj crkvenoj javnosti:

1.- Dosadašnja iskustva osobito u vezi s ninskim slavljem pokazala su kako svako istinski crkveno gibanje poglavito ovisi o svećenicima župnicima i njihovim neposrednim suradnicima u pastvi. Stoga i ovom zgodom treba staviti naglasak na duhovnu obnovu svećenika kao preduvjet njihova uspješnog zauzimanja za provođenje i ovog programa.

2.- Po svim župama treba poticati praksu adoracija pred Presvetim, jer se u toj pobožnosti prirodno dotiče i produbljuje svećenička i laička duhovnost. Sve prilike vezane uz sakramente inicijacije kao krštenja, prve pričesti i krizme treba upotrebljavati za evangelizaciju cjelokupne obitelji i unošenje ovoga pastoralnog programa u svijest i obiteljsku praksu. Pokazalo se da je kratka formula Ispovijesti vjere Hrvata katolika u raznim sredinama prihvaćena čak ozbiljnije nego što se pretpostavljalo. U nekim je župama uvedeno kratko zvonjenje točno u 21 sat kao poticaj na tu molitvu u obitelji. Treba razmisliti o eventualnom širenju te prakse.

3.- Takodjer svete misije i duhovne obnove treba prožimati ovim pastoralnim programom. Vrlo je prikladno promicati putovanja Gospina Pralika po našim župama i biskupijama, bilo prigodom kakvih obnova, bilo da Njezin dolazak bude prigoda za slavlje. Dosadašnja praksa pokazala je da vjerni narod taj Pralik vrlo dobro prihvaća. To je redovito prigoda da se cijeloj duhovnoj obnovi dađe značaj marijanske duhovnosti i izravnim usmjerenjem na obiteljsku duhovnost.

4.- U većem broju župa već su održani Dani zavjetnog križa s posebnim propovijedima, svećanim blagoslovom zavjetnih križeva i molitvenim unošenjem tih križeva u obitelji, gdje odmah postaju neposredni poticaj i znak obiteljske molitve.

5.- Za takva slavlja pastoralnom svećenstvu vrlo bi dobro došla sažeta gradja i nacrti za propovijedi, te je usvojen prijedlog da se takav materijal nastoji što prije prirediti.

6.- Katolički tisak na svim razinama treba da nastavi i proširi pisanje u tom smislu, a cjelokupna katehizacija takodjer na svim razinama mora se stalno prožimati tim sadržajima.

7.- 1500.-obljetnica rođenja sv. Benedikta zgodno se slaže s ovim programom. Sva kršćanska Evropa slavi ovu godinu kao Godinu sv. Benedikta, gledajući u njemu oca i zaštitnika kršćanske Evrope, koja se osobito kroz seobu naroda i pokrštenje novih naroda razvila na ruševinama Rimskog carstva. I u našoj povijesti benediktinci imaju prevažno mjesto, a sačuvani samostani trebaju biti žarišta i susretništa ovogodišnjih hodočasnika. Treba razmisliti o povezivanju svih živih izdanaka Benediktove baštine na našem području, o animiranju mladih kršćana oko tih ideala i na eventualni svenarodni skup mladih kršćana, na kojem od mjesta posvećenih benediktinskom tradicijom.

8.- Narednih godina predviđaju se značajni jubileji u svetištu Majke Božje Bistričke, ali već sada treba crkvene zajednice i pojedine vjernike usmjeravati prema tom našem nacionalnom marijanskom svetištu.

9.- Pred nama je sveto korizmeno vrijeme. Ne bismo smjeli propustiti ovo vrijeme, a da ne poradimo na duhovnoj obnovi i to posebice djece, mladih, obitelji i cijele župske zajednice i to putem zasebnih duhovnih obnova po staležima, korizmenih pokorničkih slavlja i MISIJA.

10.- Nadbiskup je Oblak izvijestio prisutne o mogućnosti izdanja Spomenice zadarskog i ninskog slavlja "Branimirove godine" od 1. i 2. rujna 1979. Svi su se jednodušno složili da takvu Spomenicu treba složiti i izdati što prije kao trajni spomen i svjedočanstvo tog velikog događaja. Uložena sredstva bez sumnje će se povratiti prodajom, a budući da nadbiskupija zadarska ne raspolaže gotovinom za tu svrhu trebat će i pokrenuti javnost na predbilježbe i pretplate.

11.- Izabran je skup od pet članova koji će Predsjedništvu BKJ predložiti prijedloge za proslavu Benediktove godine.

12.- Skup svih prisutnih predstavnika došao je također do zaključka da se ninski i benediktinski program prikladno slaže s programom što ga je Papa Ivan Pavao II predlagao kroz mnoge svoje nastupe, a to je obnova cjelokupnog osobnog, crkvenog i javnog života promicanjem čovječnosti i dostojanstva ljudske osobe. Tako je doista moguće neusiljeno ostvarivati ovaj program na svim nivoima crkvenog djelovanja.

DODATAK KANCELARIJE ORDINARIJATA:

U vezi s toč. 7. i 11. naprijed iznešenih prijedloga za nastavak proslave "Branimirove godine" - te proslave jubilarne BENEDIKTOVE GODINE povodom 1.500-obljetnice njegova rođenja, u očekivanju da će naši Biskupi upravititi svoju riječ o sv. Benediktu, ovdje želimo upozoriti naše župnike i svećenike, da pogledaju ono, što piše u Šematizmu Katoličke Crkve u Jugoslaviji o Benediktincima. Neki naši župnici imaju ono veliko djelo

prof. I. Ostojića "Benediktinci u Hrvatskoj i ostalim našim krajevima" u 3 sveska /Split, 1963-1965/, u njemu će naći obilje podataka o zaslužnim redovnicima u povijesti naše Crkve. Upozoravamo također na djelo Ildefonsa Herwegen, SVETI BENEDIKT, lik i značenje, Zadar, 1979./preveo o. Martin Kirigin, OSB/. Sve će to pomoći da osvježimo svoje znanje o Benediktincima i tako sudjelujemo u proslavi jubilarne Benediktove Godine!

3.- UPUTE ZA PROSLAVU SVJETSKOG DANA MOLITVE ZA
DUHOVNA ZVANJA - 27. TRAVNJA 1980.

Tajništvo Biskupske Konferencije Jugoslavije svojim brojem 385/BK-1979, od 28. siječnja 1980. godine dostavilo je u hrvatskom prijevodu UPUTU Sv. Kongregacije za katolički odgoj za XVII Svjetski Dan molitava za duhovna zvanja.

Tu Uputu ovdje u cijelosti prenosimo:

SVETA KONGREGACIJA
ZA KATOLICKI ODGOJ

N. 54/80/1

Predmet: Priprava XVII Svj. dana molitve
za zvanja, 27.IV. 1980., na
IV. vazmenu nedjelju.

P.N.

PREDSJEDNICIMA B K,
Predsjednicima Vijeća Viših redovničkih
poglavora i poglavarica,
Voditeljima i voditeljicama sekularnih
Instituta...

Imam ugodnu dužnost obavijestiti vas, da će se "XVII. Svjetski Dan molitve za zvanja" proslaviti, kao što je to već tradicijom utvrđeno, na IV. VAZMENU NEDJELJU, 27. travnja 1980. U Rimskom Misalu postoji veza između proslave "Svjetskog dana" i liturgijskih čitanja te nedjelje.

Ova najava daje se u dogovoru naše Kongregacije s Kongregacijama za istočne Crkve, za redovnike i sekularne Institute i za Evangelizaciju Naroda.

Molimo predsjednike BK da ovo priopćenje prenesu Ordinarijima, nadležnim biskupskim komisijama, nacionalnim centrima ili odgovarajućim institucijama za zvanja.

Istu molbu upućujemo Predsjednicima Vijeća viših redovničkih poglavora i poglavarica kao i Voditeljima i voditeljicama sekularnih instituta kako bi priopćenje prenijeli osobama i ustanovama u svojoj nadležnosti.

Osnovna svrha "Svjetskog dana" ostaje kako su je utvrdili Vrhovni svećenici: on treba da bude za čitavu Crkvu vrijeme razmišljanja i molitve za posvećena zvanja: svećenička, redovnička, misionarska, za pripadnike sekularnih instituta, za djakonat.

Proslava ne iziskuje posebne organizacione korake i pripreme. "Svjetski dan" uvijek je postizao svoj vrhunac u euharistijskom skupu s naviještanjem Božje Riječi i s molitvom zajednice okupljenje pod predsjedanjem biskupa i ostalih pastira. Biskupija, župe i razne institucije moraju biti ohrabrene kako bi se okoristile tim providencijalnim događajem.

Kako je već dugo uobičajeno u raznim dijelovima Crkve, "Svjetski dan" bio je popraćen raznim uspješnim inicijativama: susretima s biskupima, svećenicima, redovnicima, misionarima, mladima; molitvenim bdijenjima; tjednima posvećenim zvanjima; katehetskim tečajevima; odgovarajućom primjenom sredstava društvenog priopćivanja, i t.d.

Zahvalni smo svim osobama i ustanovama koje su Svetoj Stolici poslale interesantnu dokumentaciju o svom radu, nadahnutom dubokom vjerom. Gospodin će svakako blagosloviti njihove žrtve.

Već sada želimo iskazati svoju zahvalnost Predsjednicima BK, pastirima Biskupija, redovničkim Poglavarima i Poglavaricama, Voditeljima i Voditeljicama sekularnih Instituta, nacionalnim i dijecezanskim ravnateljima kao i ostalima koji su odgovorni za zvanja zbog brige i truda što će ga uložiti u pripremu i proslavu "XVII Svjetskog Dana molitve za zvanja" prema nakanama Sv. Oca za opće dobro Crkve.

Ovom prilikom izražavam srdačno svoje iskreno poštovanje!

Kard. GARONNE, v.r.

DODATAK IZ KANCELARIJE BISK. ORDINARIJATA:

Budući da nije bilo moguće prošle godine uz broj I Sl. Vjesnika objaviti u potpunosti prvu poruku Sv. Oca Ivana Pavla II, jer smo kasno primili prijevod te poruke, a smatramo da će je naši župnici moći iskoristiti prigodom ovogodišnje proslave toga dana, stoga je ovdje prenosimo u glavnim crtama, ispuštajući uvodni dio, koji spominje uspomenu na Papu Pavla VI, utemeljitelja ovog Svjetskog dana molitava za duhovna zvanja.

Sv. Otac Ivan Pavao II kaže u svojoj prvoj poruci za Svjetski dan molitve za duhovna zvanja:

"Slijedeći njegov primjer obraćam vam se prigodom ovoga /XVI/ Svjetskog Dana, da bih vam povjerio neke stvari koje su mi vrlo prirasle srcu; rekao bih da se tu radi o tri ideje vodilje:

MOLITI - POZIVATI - ODGOVORITI!

1.- Ponajprije, moliti. Bez sumnje je velika nakana na koju moramo moliti, kad nam je sam Krist naredio da to činimo: "Molite, dakle, gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju" /Mt 9,38/. Neka ovaj Dan bude javno svjedočanstvo vjere i poslušnosti naredbi Gospodina. Proslavite ga stoga u svojim katedralama: biskup zajedno sa svojim svećenstvom, redovnicima i redovnicama, misionarima, svećeničkim i redovničkim pripravnici, s narodom, s mladima i s onima najmladjima. Proslavite ga u župama, u zajednicama, u svetištima, u zavodima i na mjestima na kojima se nalaze oni koji trpe. Sa sviju strana svijeta neka se juriša na nebo s molitvom, da bi nam Otac nebeski dao ono što je Krist zaželio da ga molimo.

Neka to bude dan pun nade. Neka nas nadje sabrane kao u dvorani Posljednje Večere, "jednodušne i ustrajne u molitvi... zajedno s Marijom, Isusovom Majkom" /DAP 1,14/, u pouzdanom iščekivanju darova Duha Svetoga. U stvari, na oltaru euharistijske žrtve, oko kojega se moleć okupljamo, nalazi se sam Krist koji moli s nama i za nas, uvjeravajući nas da ćemo postići ono što tražimo: "Ako dvojica od vas na zemlji jednodušno zamole što mu drago, dat će im Otac moj nebeski. Jer gdje su dvojica ili trojica sabrana radi mene, tu sam i ja među njima" /Mt 18,19/

Mi smo sabrani mnogi radi njega i tražimo samo ono što i on želi. S obzirom na njegovo svečano obećanje, kako bismo mogli ne moliti s dušom punom nade?

Neka nam ovaj Dan bude ishodište i središte duhovnog značenja. Neka se naša molitva nastavi u crkvama, u zajednicama, u obiteljima, u srcima koja vjeruju, kao u nekom nevidljivom samostanu iz kojega se uzdiže prema nebu neprestano zazivanje.

2.- Pozivati. Sada bih se želio obratiti vama, braćo u episkopatu, vašim suradnicima u svećeništvu, da bih vas ohrabrio i utvrdio u vašoj službi koju vršite na hvalevrijedan način. Vjerni smo Koncilu koji je potaknuo biskupe da "sa svim snagama, quam maxime, uzgajaju svećenička i redovnička zvanja, s posebnom brigom za misionarski poziv"/Dekr. CD, br. 15/.

Krist, koji je naredio da se moli za poslenike u žetvi, i sam ih je osobno pozivao. U riznici Evandjelja sačuvane su riječi njegova poziva: "Dodjite za mnom i učinit ću vas ribarima ljudi" /Mt 4,19/, "Dodji i slijedi me!" /Iv 12,26/. Te riječi poziva povjerene su našoj apostolskoj službi, i na nama je da ih obznanimo, kao i ostale riječi Evandjelja, "sve do na kraj zemlje" /DAP 1,8/. Na taj način upoznajemo svijet s voljom Kristovom. Narod Božji ima pravo da od nas čuje te Kristove riječi.

Divljenja vrijedni pastoralni programi pojedinih Crkava i ustanove za promicanje zvanja, koje po želji Koncila trebaju upravljati cjelokupnom pastoralnom djelatnošću na tom području /usp. Optatam totius, br. 2/, otvaraju put i pripremaju teren za milost Gospodinovu. Bog je uvijek slobodan da pozove koga hoće i kada hoće "po izvanrednom bogatstvu svoje milosti u dobroti prema nama u Isusu Kristu" /EF 2,7/. Medjutim, redovito on poziva posredstvom naših osoba i naših riječi. Stoga se ne bojte pozivati! Srca mnogih mladih i onih koji više nisu tako mladi spremna su da vas slušaju. Mnogi od njih traže svrhu za koju bi bilo vrijedno živjeti i očekuju da će pronaći za sebe poslanje, dostojno da mu se posveti život. Krist je otvorio njihove uši za svoj i za vaš poziv. Mi moramo pozivati. Ostalo će učiniti Gospodin koji svakome daje svoj posebni dar po milosti koja mu je udijeljena /usp. 1 Kor 7,7, i Rim 12,6/.

Vršimo velikodušno ovu službu! Otvorimo svoju dušu, kako to želi Koncil, "preko granica pojedinih biskupija, pojedinih naroda, religioznih zajednica ili obreda, i, imajući na pameti potrebe sveopće Crkve, pomozimo naročito onim krajevima gdje je potreba za radnicima u Gospodnjem vinogradu najhitnija"/OT, br. 2/. To što smo rekli biskupima i njihovim suradnicima u svećeništvu, htjeli bismo reći takodjer poglavarima i poglavaricama redovničkih zajednica, voditeljima sekularnih instituta i onima kojima je povjereno misionarsko djelovanje, kako bi svaki izvršio svoj dio dužnosti prema vlastitoj odgovornosti za opće dobro Crkve.

3.- Odgovoriti. Posebno se obraćam, vama, mladi! Dapače, htio bih govoriti s vama, sa svakim pojedinim od vas. Vrlo ste mi dragi i u vas imam veliko pouzdanje. Nazvao sam vas nadom Crkve i svojom nadom.

Podsjetimo se zajedno na neke stvari. U Evandjeoskoj riznici nalaze se lijepi odgovori na poziv Gospodinov. Na primjer, odgovor Petra i njegova brata Andrije: "I oni, ostavivši mreže, podjoše za njim" /Mt 4,20/.

Ili odgovor carinika Levija: "I on, ostavivši sve, podiže se i podje za njim" /Lk, 5,28/. Odgovor apostolâ: "Gospodine, kamo da idemo? Ti imaš riječi vječnoga života" /Iv 6,68/. Odgovor Saulov: "Što mi je činiti, Gospodine?" /DAP 22,10/. Od vremena prvog naviještanja Evandjelja do naših dana vrlo je velik broj muškaraca i žena dao svoj osobni, slobodni i svijesni odgovor Kristu koji zove. Izabrali su svećeništvo, redovnički ili misionarski život kao svrhu i ideal egzistencije. Služili su narodu Božjem i čovječanstvu vjerom, razumom, hrabrošću i ljubavlju. Sada je vaš čas. Na vama je da odgovorite. Zar se možda bojite?

Razmislimo zajedno u svjetlu vjere! Naš je život dar Božji. Od njega treba da učinimo nešto dobro. Postoje mnogi načini da upotrijebimo svoj život stavivši ga u službu ljudskih i kršćanskih ideala. Ako vam danas govorim o potpunom posvećenju Bogu u svećeništvu, u redovničkom i misionarskom životu, to je zato što Krist zove na tu divnu avanturu mnoge od vas. Njemu ste potrebni vi, on želi da mu budete potrebni vi, vaše osobe, vaša inteligencija, vaša energija, vaša vjera, vaša ljubav i vaša svetost. Ako vas Krist poziva na svećeništvo, to je zato što on želi vršiti svoje svećeništvo posredstvom vašega svećeničkoga posvećenja i poslanja. On želi govoriti ljudima današnjice vašim glasom, davati svoje tijelo za jelo i oprastati grijehe preko vas. On želi ljubiti vašim srcem, pomagati vašim rukama i spasavati vašim naporom. Razmislite dobro o tome! Odgovor koji mnogi od vas mogu dati upućen je osobno Kristu koji vas zove na te velike stvari.

Naići ćete na poteškoće. Mislite li možda da ih ja ne poznajem? Kažem vam da ljubav pobjedjuje svaku poteškoću. Pravi odgovor na svaki poziv djelo je ljubavi. Odgovor na svećenički, redovnički i misionarski poziv može proizaći samo iz duboke ljubavi prema Kristu. Tu vam snagu ljubavi pruža on sâm kao dar koji se dodaje daru njegova poziva i koji omogućuje vaš odgovor. Imajte pouzdanje u "Onoga koji, prema snazi što silu svoju očituje u nama, može učiniti neograničeno više od onoga što možemo moliti ili misliti" /Ef 3,20/. I, ako možete, dajte veselo i bez straha svoj život njemu koji je prvi dao svoj život vama.

Stoga vas potičem da molite ovako:

"Gospodine Isuse, koji si pozvao koga si htio, pozovi mnoge od nas da radimo za tebe, da radimo s tobom.

Ti, koji si svojom riječju prosvijetlio one koje si pozvao, prosvjetli i nas darom vjere u tebe.

Ti, koji si im pomogao u poteškoćama, pomози i nama da nadvladamo naše poteškoće svojstvene današnjoj mladeži.

I ako pozoveš nekoga od nas da se sav posveti tebi, neka tvoja ljubav grije to zvanje od njegova početka i neka mu omogućí da raste i ustraje do kraja. Amen".

Povjeravajući ove želje i ovu molitvu moćnom zagovoru Presvete Djevice, Kraljice Apostola, u nadi da će pozvani znati razabrati i velikodušno slijediti božanskog Učitelja, zazivam na vas, predraga braćo u episkopatu, i na vas, predragi sinovi i kćeri čitave Crkve, darove otkupiteljskog mira i vedrine, podjeljujući vam od srca svoj apostolski blagoslov!

IVAN PAVAO II.

4.- PODATCI O KATEHIZACIJI U ŽUPI

U našim Biskupijama Hercegovine već od 1966. skuplja se godišnje statistički podatci. Prošle, 1979. došlo je do male reforme. Iz one redovite godišnje statistike, koju naši župnici imaju dostaviti do konca siječnja tekuće godine za proteklu godinu, izdvojeni su bili oni podatci koji su se odnosili na katehizaciju u župi.

Pastoralno-statistički otdjel BKJ bio je naime najavio novi način skupljanja podataka o katehizaciji. Pred Božić 1979. dobili smo u kancelariju Ordinarijata nove formulare po kojima bi župnici trebali davati podatke o katehizaciji u svojim župama.

Uz ovaj broj Sl. Vjesnika prilažemo svakom župskom uredu u našim biskupijama po dva primjerka toga novoga formulara i molimo, da ga se savjesno popuni i do konca lipnja svakako dostavi Ordinarijatu. Bilo bi vrlo poželjno da svećenici pojedinih Dekanata na bilo kojem svojem sastanku zajednički promotre taj upitni arak o stanju katehizacije u župi, i da na taj način olakšaju svim župnicima popunjavanje tih formulara. Jedan se formular dostavlja, ako je gore rečeno, do konca lipnja Ordinarijatu, a drugi se odlaže u arhivu župskog ureda.

Traži se od kancelarije Biskupskog Ordinarijata da dostavlja statistički izvještaj i BKJ i Državnom Tajništvu Sv. Stolice, pa neka naši župnici jednoga i drugoga pastoralnoga klera budu svjesni i savjesni u ispunjavanju onih formulara, koje im Ordinarijat dostavlja uz onaj broj Sl. Vjesnika pred Božić tekuće godine. Napominjemo da u našim biskupijama ima župnika koji redovito do konca siječnja dostave svoj godišnji statistički izvještaj, ali, sa žalošću moramo reći, da ima i onih koji i nakon uzastopne opomene ne šalju Ordinarijatu potrebne podatke, pa ni prepise matica, ni prepise crkvenih računa, što sve onemogućava normalan rad nadležnog Ordinarijata. Imena župnika i svećenika kojih se ovo tiče ne spominjemo, ali oni sami znadu kojih se to tiče, pa neka učine sve što mogu da se stanje i u toj stvari popravi i uredi. Statistički materijal potreban je kako župnicima tako i višim crkvenim ustanovama, a on nije, kako je već prijašnjih godina istaknuto, ocjena pastoralnog župnikova rada, nego on služi za upoznavanje pastoralnih prilika u župi.

IV.- OKRUŽNICE BISKUPSKOG ORDINARIJATA MOSTAR

Broj: 181/1980.

KORIZMENA POSLANICA SV. OCA IVANA PAVLA II

Naprijed objavljenu PORUKU SV. OCA IVANA PAVLA II za Korizmu 1980. objaviti u cijelosti vjernicima s oltara u prvu nedjelju po primitku ovoga broja Sl. Vjesnika pod svim sv. Misama, ukoliko to župnik nije učinio na temelju informacija koje je našao u drugim časopisima na našem jeziku.

Mostar, dne 6. ožujka 1980.

+ P e t a r, biskup

Broj: 182/1980.

BLAGOSLOV I POSVETA ULJA NA SVETI ČETVRTAK

Blagoslov i posveta ulja za naše dijeceze obaviti će se kao i prijašnjih godina, na Sv. Četvrtak izjutra pod koncelebriranom sv. Misom, koju će predvoditi dijecezanski Ordinarij.

Sv. Misa Chrismatis početak će u 9 sati izjutra u mostarskoj crkvi sv. Petra i Pavla. U koncelebraciji će sudjelovati osim Biskupa-Koadjutora slijedeći svećenici:

1/ Mons. Don Andjelko Babić, Stolac, 2/ Mons. Don Stjepan Batinović, Donje Hrasno, 3/ Fra Luka Sušac, Medjugorje, 4/ Fra Tomislav Vlašić, Čapljina, 5/ Don Srećko Čulina, Prisoje, 6/ Fra Vlado Kozina, Bukovica, 7/ Fra Vendelin Karačić, Široki Brijeg, 8/ Don Damjan Raguž, Gabela Polje, 9/ Fra Dobroslav Begić, Gorica, 10/ Don Petar Leventić, Vir k/Posušja, 11/ Don Pavao Filipović, Grljevići, 12/ Fra Viktor Kosir, Vitina.

Za asistenciju glavnom celebrantu - Biskupu-Ordinariju:

1/ Iz Mostarskog samostana, 2/ Don Luka Pavlović, Potoci /Oni mogu, ali ne moraju koncelebrirati!/.

Za sveta ulja:

1/ Iz samostana Humac, *Rasinja*
2/ Don Pero Marić, *Gradina*.

Upozoravamo sve naprijed navedene svećenike da na vrijeme dodju u sakristiju mostarske crkve, kako bi se bez žurbe mogli spremati za svete obrede i Misu. Ako bi netko od navedenih bio opravdano spriječen, neka on sam nadje sebi zamjenika. Župnici koji sudjeluju u koncelebraciji Missae Chrismatis, a popodne će držati u župi obrede, mogu binirati.

Budući da se na Sv. Četvrtak pod Misom Chrismatis obnavljaju po novom obredu Mise svećenička obećanja, stoga pozivamo sve župnike i svećenike, koji to mogu bez poteškoće, da taj dan dodju u Mostar, prisustvuju obredima i zajedno s drugim svećenicima pred narodom Božjim obnove svoja svećenička obećanja.

Na ime troškova za sv. ulja svaka će župa uplatiti na teret crkvene blagajne po 50,00 N.D.

Mostar, dne 6. ožujka 1980. + P e t a r, biskup

Broj: 183/1980.

ANTICIPACIJA USKRSNE VIGILIJE

Onim župama, koje su dosad imale pismenu dozvolu za anticipiranje uskrsne vigilije, a ukoliko razlozi radi kojih je dozvola bila podijeljena još uvijek traju, ovim produžujem dozvolu anticipacije i za ovu tekuću godinu, bez obnavljanja pismene molbe sa strane dotičnih župnika.

Mostar, dne 6. ožujka 1980. + P e t a r, biskup

Broj: 184/1980.

XVII SVJETSKI DAN MOLITAVA ZA DUHOVNA ZVANJA

Naprijed smo objavili poziv Sv. Kongregacije za Katolički Odgoj za proslavu XVII Svjetskog Dana molitava za duhovna zvanja, koji će se proslaviti u čitavoj Crkvi na IV. nedjelju po Uskrsu, dne 27. travnja 1980. Uz taj poziv Sv. Kongregacije dodali smo i prošlogodišnju poruku Sv. Oca Ivana Pavla II za taj dan. Ukoliko župnici ne prime Papinu poruku za taj dan u ovoj godini, moći će se poslužiti prošlogodišnjom njegovom porukom. Ordinarijat očekuje da će pojedini župnici dobro se spremati za proslavu toga dana držeći će onih uputa koje je Ordinarijat prijašnjih godina davao župnicima.

Mostar, dne 6. ožujka 1980. + P e t a r, biskup

Broj: 185/1980.

HRVATSKI NACIONALNI LITURGIJSKI KALENDAR

Naprijed smo objavili POTVRDU Sv. Kongregacije za Sakramente i bogoslužje, kojom se odobrava svetkovanje nekih nacionalnih liturgijskih blagdana odnosno spomendana, pa to u cijelosti vrijedi i u našim biskupijama Hercegovine.

Mostar, dne 6. ožujka 1980.

+ P E T A R, biskup

Broj: 186/1980.

OPROSTI OD NAVJEŠTAJA

Kancelarija je Ordinarijata dala umnožiti formular molbe župskih ureda, kojom ovi traže dispense od ženidbenih navještaja, i po jedan barem primjerak dostavila svim župskim uredima na uvid. U tom formularu molbe ima dovoljno prostora na kojem župnici mogu i trebaju iznijeti razloge zbog kojih traže za stranke oprost od ženidbenih navještaja. Unatoč toga i dalje stižu Ordinarijatu molbe za otpust ženidbenih navještaja, pa čak i od sva tri navještaja bez navodjenja ikakvih razloga. Kao da neki naši svećenici u duhovnoj pastvi zaboravljaju propise kan. 1028-1031 CZ, kao i ono što su učili u teologiji o ženidbenom pravu.

Ovdje ponovno upozoravamo sve naše svećenike jednoga i drugoga klera, da ponovno pročitaju ono što je ovdašnji Biskupski Ordinarijat pisao o tom predmetu: Br. 1.111/70, 10. rujna 1970. /Sl. Vjesnik Biskupije, III/1970, str. 20-21/; br. 446/71, 26.II. 1971. /Sl. Vj. Biskupije, I/1971., str. 9-11/; 369/72, 28.II. 1972. /Sl. Vj. Biskupije, br. I/1972. str. 9/.

Ubuduće Ordinarijat neće uzimati u postupak molbe župnika, koji budu tražili otpust svih navještaja bez navodjenja vrlo važnog razloga, kako to Kodeks traži, a kanonisti tumače. Ordinarijat želi i traži, da se stranke koje nemaju vrlo teške razloge barem jednom oglase. Župnicima nije slobodno napisati molbu Ordinarijatu za dispensu od sva tri oglasa, pa ne sačekajući odgovora, presumirati rješenje i stranke bez oglasa vjenčati.

Nadamo se da neće biti potrebno da Ordinarijat ponovno piše župskim uredima o tome na području naše Hercegovine.

Mostar, dne 6. ožujka 1980.

+ P E T A R, biskup

Broj: 187/1980.

OVOGODIŠNJI KANONSKI POHOD ŽUPAMA I DIJELJENJE SVETE
POTVRDE MLADEŽI

Ordinarijat je zadnjih godina običavao u prvom broju Sl. Vj. Biskupije upozoriti župnike koji bi tekuće godine imali u svojim župama kanonski pohod i svetu Krizmu mladeži, pa ih je pozivao, da oni sami iznesu svoje želje i prijedloge, kojima je Ordinarijat po mogućnosti nastojao udovoljiti.

Budući da u mostarsko-duvanjskoj biskupiji ima danas župa bez kanonski postavljenog župnika, bez jurisdikcije i misije, ovi neće moći pripremiti djecu za svetu Krizmu, jer ih neće moći valjano ispovijediti. Radi toga ovim javljamo svima kojih se to tiče u mostarsko-duvanjskoj biskupiji, a koji bi po ustaljenom rasporedu imali ove godine kanonsku vizitaciju i sv. Krizmu, da će u njihovim župama biti Krizma, kad se normaliziraju prilike, t.j. kada župnici budu imali kanonsku misiju i jurisdikciju. U gradu pak Mostaru održat će se sv. Krizma na uobičajeni dan - blagdan Duhova.

Molimo se svi zajednički Bogu i Gospi, da se prilike što prije srede i da u svim predviđenim župama uzmogne biti redovita kanonska vizitacija i sv. Krizma mladeži.

Mostar, dne 6. ožujka 1980.

+ P E T A R, biskup

Broj: 188/1980.

PROLJETNI KORONSKI SASTANAK

Prvi ovogodišnji koronski sastanak započeti kao i ranijih godina /usp. Sl. Vj. Biskupije, 1973/I., str. 20/.

I.- Kazus za pastoralno raspravljanje:

Iza župnika Severa, koji je 25 godina proveo na župi, došao u župu mladi svećenik Liberan. Bio je on svojih pogleda na život i rad svećenika, zanesen parolama ljudskih prava, slobode i čovjekova dostojanstva. Iako je bio agilan u radu, ipak zbog svojih stavova izazivao je različita reagiranja i kod svećenika, i kod svojih vjernika.

Isticao je slobodu kreativnosti u liturgiji. Unosio je neke promjene u služenju Mise. Tako je i protiv opomene starijih svećenika-susjeda on stalno govorio: "Molimo, braćo, da naša

žrtva...", "blagoslavlja nas...", "Idimo u miru ...". Unio bi on i veće promjene, uzeo bi red čitanja po volji..., ali se ponešto bojava reakcije susjednih svećenika. Ipak on i u vlastitoj crkvi uvijek celebrira bez talara /habita/, čak i u punom civilu, bez kolara. Nekađ bez albe, s povećom roketom i štolom celebrira, pričješćuje u civilu sa samom štolom, nekađ pričješćuje vjernike i ne pali svijeće, binira pa čak i trinira bez ikakve dozvole sa strane poglavara, u javnom životu ne nosi nikakva svećeničkog znaka, što nekima u župi godi, a druge žalosti.

Po Küngovu receptu govori o Kristu kao genijalnom čovjeku, punu Duha Božjega, ali nema riječi o Kristovom božanstvu.

Crkvenoj hijerarhiji koješta prigovara zbog njezina postupka prema modernim teolozima... Na moralnom području brani slobodu izražavanja mladenačke i zaručničke ljubavi, sâm se vozika s nekom djevojkom i kojiput zna ustvrditi da su svećenici afektivno zakržljali. Njegovi vjeroučenici sve su to prepričavali i u praksi slijedili njegov primjer... Radi toga došli su u sukob sa svojim roditeljima i starijima, izazvali su žestoke prigovore i sa strane roditelja i susjednih svećenika... Konačno sve je došlo i do nadležnih crkvenih poglavara.

Na Biskupov upit o njegovom vladanju i načinu govora, on je odgovarao da je Bog dao svakome slobodu, koju nema nitko pravo ograničavati, i da je njemu vrhovna norma djelovanja vlastita savjest.

Pita se:

1/ Što je moralna norma djelovanja? 2/ Odnos te norme i vlastite savjesti? 3/ O ljudskoj slobodi općenito i slobodi djelovanja? 4/ Granice svećeničke slobode po preuzetim obvezama svetog reda, po kanonskom pravu, svečano obećanom posluhu, vjeri i odredbama Crkve na dogmatskom, moralnom, pastoralno-liturgijskom području!

5/ Ocjena djelovanja župnika Liberana.

II.- Ususret Sinodi Biskupa u Rimu: ZADAĆA I ULOGA OBITELJI U DANAŠNJEM SVIJETU. Doktrinarni dio: Zadaća obitelji u dokumentima II Vat. Koncila i u pokoncilskim dokumentima; praktični dio: Stanje naših obitelji u pokoncilsko doba: njihovo demografsko/brojčano/ stanje uspoređeno s onim stanjem prije Koncila /na pr. 1960, 1970. 1980 godine/, priprava na

brak, mješoviti brakovi, plodnost u današnjoj obitelji, molitveno-liturgijski život u obitelji, moralne nedaće u obiteljima: rastave, pobačaj, kontracepcija...

Za ovu će temu Dekan unaprijed nekoga odrediti, pružiti mu mogućnost i pomoć da od svih župnika Dekanata skupi potrebne podatke i to temeljito obradi i prikaže na koronskom sastanku.

Ordinarijat ne bi imao ništa protiv, da za pojedine naše biskupije Hercegovine obradi tu temu po jedan svećenik, koji inklinira toj temi, i da predmetni referat održi u više Dekanata na području pojedine biskupije, na pr. jedan svećenik za duvanjsku biskupiju /zajedno s Gornjo-Bekijskim Dekanatom/, drugi za mostarsku biskupiju /sa Donjo-Bekijskim Dekanatom/, a jedan za mrkanjsko-trebinjsku biskupiju.

III.- Eventualia: Dekan neka posebno iznese svoj subraći svoj prijedlog obzirom na onaj pastoralni program u okviru nastavka "Branimirove godine", o čemu smo objavili poseni prikaz u ovom broju Sl. Vjesnika Biskupije.

Sastanak zaključiti kao i ranijih godina adoracijom pred Presvetim, litanijama presv. Srca Isusova i posvetnom molitvom.

Mostar, dne 6. ožujka 1980.

+ P E T A R, biskup

x x x x x x x x x x

V.- O B A V I J E S T I - DIJECEZANSKA KRONIKA

1.- PREGLED GRADJEVINSKIH RADOVA NA CRKVENIM OBJEKTIMA U 1979. GODINI.

Radovi na katedralnoj crkvi u Mostaru:

Prošle, 1979. godine, u Sl. Vj. Biskupije br. II i III/1979. str. 107-108. izvijestili smo bili naše svećenike o nekim radovima na objektu nove katedralne crkve u Mostaru, koji su bili u toku.

Ovog puta, u ovom broju, u rubrici "Pregled gradjevinskih radova" sa radošću možemo izvijestiti naše svećenike, da je poduzeće "Pakovi i nasadi" iz Mostara uspješno i na opće zadovoljstvo završilo radove oko uređenja dijela partera /bez prostora za buduće parkiralište/, te da je ono po nalogu Zavoda za urbanizam iz Mostara uklonilo onaj dosadašnji ogradni zid i spremilo za buduće proširenje ulice "Setalište JNA", koje će spajati Aveniju 14. Februar sa ulicom Matije Gupca.

U toku su također i postavljanje kamenog poda u auli crkve i ulaznog stepeništa, a koji će radovi biti nastavljeni čim budu klimatske prilike dopustile.

Biskupija je početkom 1980. ugovorila s poduzećem iz Sarajeva sve otvore na objektu crkve, kao i neke druge najnužnije poslove, koje bi trebalo završiti do konca travnja ove godine. Biskupija je također ugovorila i izradu, montažu aluminijskog spuštеног plafona u auli crkve, a to bi trebalo montirati do konca lipnja t. g.

Kameni predmeti za privremeno uređenje prezbiterija već su dopremljeni na lice mjesta, a radilo ih je poduzeće "Granit" iz Jablanice od bijelog kamena iz S.R. Srbije. Čim budu povoljne klimatske prilike, Biskupija ima nakanu nastaviti sve započete radove, kako bi bilo moguće, možda u ovoj godini, uoči našeg zajedničkog jubileja u Bosni i Hercegovini povodom prve 100-obljetnice obnove redovite hijerarhije u našim krajevima i uspostave sadašnje mostarsko-duvanjske biskupije privremeno otvoriti katedralnu crkvu za javnu upotrebu. Molimo se svi na tu nakanu, da to bude moguće i ostvariti.

Ovdje želimo također registrirati građevinske radove po našim župama, prema onome što su pojedini župnici naveli u svojem godišnjem izvješćaju. Ako koju župu ispustimo znak je, da u toj župi nije ništa radjeno u prošloj godini, ili dotični župnik nije dostavio do početka ožujka propisani pastoralno-statistički izvješćaj. Kancelarija je Ordinarijata urgirala, da se ti izvješćaji što prije pošalju, ipak su se neki župski uredi oglasili i stavljaju nas u velike neprilike.

ALADINIĆI-DUBRAVE: Pokrivena nova župska crkva, zatvoreni otvori i vrata, nabavljen kameni oltar, ambon i krstionica, popločan prezbiterij, strop srednje ladje obložen drvenom lamperijom, ozidana i omalterisana dva crkvena tornja. Crkva blagoslovljena 12.VIII. 1979.

BLAGAJ: Početak radova na ograđivanju groblja u selu Gnojnice; **BUKOVICA,** u župskoj crkvi nabavljene nove hrastove klupe, a u područnoj crkvi u Brišniku opširni radovi na uređenju crkve i vjeronaučne dvorane; **CELJEVO:** Postavljeni otvori na župskoj crkvi, izgrađena spojna prostorija između crkve i kuće, koja će služiti kao sakristija, nabavljene klupe za vjeronaučnu dvoranu, blagoslov crkve 26.VIII. 1979.; **DOMANOVIĆI:** Vanjska fasada crkve i nartek izradba, elektrifikacija, gromobran i limarski radovi; **DRACEVO:** Osiguranje krova župske crkve, izgradnja WC za narod, dva boksa za garažu; **DRINOVIĆI:** Nabavljeno novo zvono za kapelicu na Bilom Grebu; **GABELA:** Izrađen betonski put 2,5 m širok od župskog stana do crkva izvan groblja; **GABELA-POLJE:** Završeni radovi na objektu župskog stana, a u prizemlju otvorena povećana kapelica, koja služi mjesto crkve, koja se nalazi u gradnji i već su izliveni temelji nove župske crkve; **GORANCI:** Vanjska fasada južne strane crkve, pročelje fugirano, a podignuta nova kapelica sv. Ive na Raičevom groblju u župi; **GORICA:** U župskoj crkvi postavljen kameni pod od "Ukras-Kamena", Posušje, a u crkvi u Sovićima vodjeni radovi na uređenju interijera; **DONJI GRADAC:** Obnovljena župska cisterna za vodu, i izvodjeni manji radovi na crkvi; **GRADINA:** Pogignut zid oko župskog dvorišta i izgrađena dva boksa za auto-garažu; **GRADNIĆI:** Nabavljene nove klupe u župskoj crkvi, a uređen asfaltni prilaz k crkvi u G. Blatnici; **DONJE HRASNO:** Uredjivanje okoline spomenika Gospina Lika "Kaljice Mira", dovršavanje novog župskog stana, te uređjivanje iznutra i izvana nove crkve u Svitavi; **HUTOVO:** Pokrivena nova župska crkva, izvodjenje limarskih radova, postavljeni svi zatvori, vanjska fasada, sprema se crkva za blagoslov i otvorenje za javnu upotrebu;

JABLANICA, nutarnja adaptacija župskog stana; KOČERIN, završavaju se radovi na proširenju, adaptaciju stare crkve sv. Petra i Pavla i sprema se svečano otvaranje tog proširenja i uređenja crkve za Petrovdan 1980; KONGORA: Sazidan novi zvonik, pokrivanje i obnova župske crkve, krov prekriven bakrom; KRUSEVO: Interno uređjivanje obnovljenog župskog stana, te ogradjivanje betonskim zidom seoskog groblja u Sretnicama; LEDINAC: Dovršenje tornja župske crkve, i uređjivanje župskog dvorišta; MEDJUGORJE: Uredjenje seoske crkvice u Vionici; NEUM: Radovi na dovršavanju župskog stana u toku; PLOČE/Tepčići/: Manji radovi na adaptaciji župskog stana, a opsežniji radovi na uređenju crkve u Dobrom Selu; POLOG: Nabavljeno i montirano novo zvono i uređjeno za električni pogon zvona; POSUSJE: U toku je izgradnja nove katehetske dvorane; RASKRIŽJE: Postavljena betonska deka na novoj župskoj crkvi, i sprema se definitivno pokrivanje crkve; RASNO: Uredjenje i proširenje župskog dvorišta; RACELJKE: Nabavljene nove klupe u župskoj crkvi; RAVNO: Radovi na preuredjenju župske kuće; ROSKO POLJE: Započeli radovi na izgradnji nove župske crkve; ROTIMLJA: Dovršava se bivši "Dom" za katehetsku dvoranu; SEONICA: Dogradnja novog župskog stana; STOLAC: Obnova vanjske fasade župske crkve; STUDENCI: Nabavljene nove klupe za seosku crkvicu u Stubici; SIPOVACA-VOJNICI: Dovršenje i unutrašnje uređenje sestarske kuće u župi i izolacija vlage u župskoj crkvi; SIROKI BRIJEG: Uredjenje prikladnih prostorija za pastoralni rad župskog osoblja sa strankama u okviru domaćeg franjevačkog samostana kao i prikladnih dvorana za katehizaciju, te obimniji radovi na područnim crkvama u Dobriču i u Uzarićima; SUICA: Uredjivanje i dovršavanje dvorišta oko župske crkve i prikladnih prostorija u župskom stanu; TREBIMLJA: U toku je gradnja novog župskog stana, jer je stari župski stan potresom rastrešen; VELJACI: Započeli radovi na izgradnji novog župskog stana i katehetskih dvorana; VIR k/POSUSJA: Započeti pripremni radovi za izgradnju nove crkve u Zagorju; VITINA: Ozvučenje župske crkve i nabavljena nova krstionica.

Držimo, da je i po nekim drugim župama u našim Biskupijama izvodjeno što više ili manje radova, ali ih ovdje nismo registrirali, jer nismo dobili izvještaja od pojedinih župnika. Iz ovdje nanizanog suhoparnog pregleda građevinskih radova na području naših župa može se vidjeti, da je i prošle godine kao i ranijih intenzivno se radilo na podizanju, dovršavanju, uljepšavanju župskih crkvenih objekata, i da je tu uloženo mnogo truda i napora bilo sa strane pojedinih župnika ili vjernika njima povjerenih. Ordinarijat sa zadovoljstvom i priznanjem registrira zalaganja i napore bilo svećenika bilo župljana, i svima odaje zasluženo priznanje. Ordinarijat se nada, da će se ti građevinski radovi nastaviti i u tekućoj i slijedećoj godini kako bismo mogli sa što uređenijim crkvenim objektima proslaviti prvu 100-obljetnicu obnove redovite crkvene hijerarhije u BiH i uspostavljanja sadašnje biskupije Mostar-Duvno. Vanjski radovi, nadamo se neće ugušiti i nadomjestiti onaj duhovni rad na izgradnji crkve u dušama i srcima naših vjernika!

Neka sve bude na slavu Božju, spas neumrljih duša i na ponos naše kršne Hercegovine!

2.- PREMJEŠTAJI

Nakon smrti župnika u Studencima vlč. gosp. Don Zvonimira Vuletića Ordinarijat je Dekretom br. 65/1980. od 19. siječnja 1980. imenovao župnikom u Studencima vlč. gosp. Don SREČKA MAJIĆA, premjestivši ga iz župe Gradine, a na njegovo mjesto imenovan je župnikom vlč. gosp. Don TADIJA PAVLOVIĆ. Imenovani župnici u jednoj i drugoj župnici početkom veljače preuzeli su svoje nove dužnosti.

3.- REDJENJE ZA DJAKONAT

Uz gosp. TOMISLAVA VUKŠIĆA, koji je 2. prosinca 1979. u Sarajevu primio sveti Red Djakonata, dne 10. veljače u Eichstattu primili su Red Djakonata: ANTUN LUBURIĆ, iz župe Studenci k/ Ljubuškog, i STJEPAN VULETIĆ, iz Donji Gradac, bratić pok. župnika Vuletića.

Redjenicima najtoplije čestitamo i preporučujemo ih u molitve subraće svećenika!

4.- PROSLAVA SV. VLAHA U DUBROVNIKU.

Na godišnjoj proslavi sv. Vlaha u Dubrovniku sudjelovao je pomoćni Biskup-Koadjutor Mons. Pavao Zanić. Tom je prigodom posjetio naše sjemeništare, koji se nalaze u biskupskom sjemeništu u Dubrovniku.

5.- IMENOVANJA NOVIH NADBISKUPA.

Koncem je veljače imenovan novi ljubljanski Nadbiskup i Metropolit Mons. Dr. ALOJZIJE ŠUSTAR, a početkom ožujka imenovan je Mons. Dr. ALOJZIJE TURK, beogradskim Nadbiskupom.

Primivši obavijest, Ordinarijat je jednom i drugom crkvenom dostojanstveniku brzojavno čestitao! Ostale potrebne podatke o novim Nadbiskupima moći će svećenici pročitati u našem katoličkom tisku.

Ponavljamo svoje iskrene čestitke i želimo obilan Božji blagoslov u budućem životu i radu! Ad multos annos...!

6.- ZASJEDANJE NACIONALNOG MISIJSKOG VIJEĆA.

Ovogodišnje zasjedanje nacionalnog Misijskog Vijeća održano je u Sarajevu, dne 14. veljače 1980. kao jubilarno, uz 10-obljetnicu postojanja i rada toga vijeća u našoj domovini. Naše je dijeceze zastupao vlč. Don Andrija Ilić, a opširni prikaz te sjednice moći će svećenici pročitati u narednom broju "Radosne Vijesti". Prilog za Svjetski Misijski dan iz naših dijeceza vidno se povećava, premda i ove godine neke župe nisu dostavile svoj izvještaj o doprinosu za misije. Ako bude moguće i potrebno, Ordinarijat će se na ovu temu povratiti u jednom od narednih brojeva Sl. Vj. ove godine, možda pred Svjetski Misijski Dan! Iskrena hvala svim ovim onim svećenicima i župnicima koji nastoje da se naš doprinos bitno poveća, jer i to znak naše misijske svijesti u župi!

7.- DUHOVNE VJEŽBE U OPATIJI

U travnju održat će se duhovne vježbe za svećenike od 14. do 18. travnja t.g. Vodi ih o. Vatroslav Halambek, D.I. Oni turnusi koji su održani u veljači i ožujku, bili su objavljeni u našem katoličkom tisku, pa ih mi ovdje ne spominjemo. Tečak počinje u ponedjeljak večer, a završava u petak ujutro. Blagovremeno se prijaviti, tko želi sudjelovati u tim duhovnim vježbama.

8.- IZ PISMA NAŠIH MISIONARA U AFRICI

U prošlom Sl. Vjesniku, br. IV/1979. kratko smo prenijeli pozdrave i čestitke koje je uputio u ime svoje i svoje subrača misionara u Africi Don Drago Bevanda.

Kasnije smo primili na Ordinarijat nešto opširnije pismo, koje su 5.XII. 1979. potpisala sva trojica naših misionara: Don BOŠKO OBRADOVIĆ, Don STIPE IVANČIĆ, i Don DRAGO BEVANDA:

Uvodno se ispričavaju, što nisu "baš najredovniji u pisanju. Ima to svoje razloge najviše u vremenskoj oskudici i poslu koji nas zaokuplja..."

Dalje pišu: "Nas dvojica, vlč. Boško i vlč. Stipe, kao što Vam je poznato, nalazimo se na jednoj, govoreći i mjereći afričkim mjerilima, relativno manjoj župi. Vlč. Drago je na jednoj župi zajedno s jednim talijanskim Consolatinim svećenikom.

Gledajući onako sumarno naša župa broji oko 2000 krštenih, dok je broj samog stanovništva na teritoriju župe daleko veći, prelazi 30.000. Osim u centralnoj župskoj crkvi, liturgijske nedjeljne funkcije obavljamo još u 5 pokrajnih postaja, i to barem jedanput mjesečno. Istina, za vrijeme kišnog perioda, zbog loših puteva taj broj je nešto manji.

Svi kršteni odrasli kao i mladež uključeni su također u bazične /male/ zajednice, čiji se broj kreće negdje oko 25. ... Svaka zajednica ima jedanput svoj mjesečni sastanak, a program toga sastanka izgledao bi ovako: Počinje se sa uvodnom molitvom, slijedi čitanje jednog odlomka iz N. Závjeta, tumačenje samog odlomka, primjena i pouka za samu zajednicu. Iza toga čitaju se rasprave sa posljednjeg sastanka, iznose se novi problemi, koji su iskršli unutar same zajednice, kao na pr. krštenje djece, tu se gleda na sam život roditelja, primanje katekumena, radovi koji su povjereni samoj zajednici, i t.d. U duhu Evandjelja slijede međusobne opomene i poticaji, a u nekim zajednicama razvija se sve više i svijest za međusobno potpomaganje, posjećivanje bolesnih i briga za nemoćne i zapuštene. Nakon svega toga planira se datum i mjesto novog sastanka i slijedi završetak sa molitvom.

Što se tiče samog katehetskog rada s pravom se može reći, da su mogućnosti za rad prilično povoljne i raznovrsne. Prije svega vjeronauk je uključen u redoviti školski program, a to je ujedno prilika da se što bolje upozna život i mogućnosti same djece, njihov intelektualni nivo, program škole i školsko osoblje. Ovdje nam pomažu i naši katehisti, kojih ima 10, dok osnovnih škola ima 15. U nekim poučavamo redovito; a druge uspijevamo povremeno posjećivati i ujedno kontroliramo rad katehista. Pred nekoliko mjeseci Vlč. Boško je započeo vjeronauk u jednoj školi, koju pohađaju pretežno Masai, pleme koje ne spada među Bantu-plemena i čiji se pripadnici baš puno ne uznemiruju sa vjerskim problemima. Pa neka mu bude sretno!

Svi školski praznici mogu se iskoristiti u vjeronaučne svrhe i pripremu za pojedine sakramente... Za novokrštenike, odnosno katekumene postoji poseban program, koji ćemo već početkom slijedeće godine provesti u praksu.

Bez sumnje, ide se za tim da se kršćanska svijest učvrsti i ojača među samim krštenima. Oni moraju postati svjesni svog kršćanskog identiteta i pripadnosti Kristu i Njegovoj Zaručnici - Crkvi. A Crkva uistinu mora postati i u ovom dijelu svijeta živi i dinamični organizam, nositeljica pravde, vjere, ufanja i ljubavi, Vjesnica novog proljeća..."

Pismo završavaju sa zajedničkim pozdravom...

Dne 11. siječnja 1980, naši su se Misionari ponovno javili pismom, zahvalili za neke obavijesti, kao na. pr. smrt župnika Vuletića. U tom pismu kratko pišu o proslavljenom Božiću:

"Sve Božićne i novogodišnje blagdane proveli smo u veselju i radosti gledajući i nastojeći da nam Otajstvo Novo-Rodjenoga bude novi poticaj i inspiracija za naš budući rad. Imali smo i po/1/noćnu sv. Misu, na kojoj se okupio velik broj vjernika unatoč snažne kiše koja je lijevala kroz nekoliko sati. Na dnevnoj sv. Misi župska je crkva bila ne samo ispunjena, nego veliki broj vjernika morao se zadovoljiti smještajem ispred samih crkvenih vrata. Eto, dok se radujemo toj činjenici, s druge strane i zabrinuti, jer jedan broj tih vjernika spada među prave "godišnjake" /koji se pojavljuju godišnje najviše dva puta/.

Uza sve to, ipak smo svjesni da nas ništa ne smije obeshrabriti, nego naprotiv to nas još više uvjerava da naš rad i djelovanje mora biti pod vodstvom Onoga, koji nas "pozva da mu budemo svjedoci do krajnjih granica"

U daljnjem dijelu pisma spominju da će negdje početkom trećega mjeseca imati "sakramenat krizme, a naš lokalni Biskup prilično je rigorozan na ispitima. Isto tako približuje se vrijeme korizme, koje bi po novom obredniku trebalo biti vrijeme katekumena, njihova obraćenja, kušnje i ulaženja u Kristovo Pashalno Otajstvo. Ti novi kršćani posebna su radost, ali i obveza za cijelu Crkvu, za čitavu župsku zajednicu. Svi smo pozvani da im svojim životom predložimo lik Krista, Dobrog Pastira i da ih što vjerodostojnije uvedemo u tajne kršćanske vjere. Pa neka i Vaše daljne molitve i žrtve budu i dalje pomoć i sudjelovanje u našem radu i djelovanju..."

Nadamo se za Uskrs novom pismu i izvještaju, koji ćemo moći objaviti u onom broju koji će izaći pred Svjetski Misijski Dan!

Hvala našim misionarima!

9.- MOLITVENO-POKORNIČKI SASTANAK NA ŠIROKOM BRIJEGU

Održan je dne 20. veljače 1980. na Čistu Srijedu. Sastanku je prisustvovao i pomoćni Biskup-Koadjutor Mons. Pavao Zanić, koji je i predvodio koncelebriranu sv. Misu. Tom je sastanku prisustvovao i Mnp. O. Nikola Radić, generalni Deginitor i Delegat O. Generala za ovu franjevačku provinciju u Hercegovini. O tom sastanku opširno piše najnoviji broj G.K. od 9. ožujka 1980, a još ranije je javila i AKSA, br. 8/80. Na temelju vijesti AKSA-e pisao je Ordinarijatu i Zagrebački Nadbiskup i Djakovački Biskup, koji su pozitivno i dobronamjerno ocijenili taj molitveno-pokornički sastanak svećenike u Hercegovini! Dao Gospodin svoj blagoslov i uspjeh!

U S K R S N A P O R U K A N A Š I H B I S K U P A

DRAGA BRAĆO SVIEĆENICI, REDOVNICI,
REDOVNICE I DRAGI VJERNICI!

Uskrs, blagdan pobjede, temelj naše vjere, uzrok je najveće radosti. Da Isus nije uskrsnuo, ostavio bi dojam, da je pobijedjen, neuspio... i tko bi ga slijedio!

Ali uskrsnuće je stavilo pečat na njegovo djelo: pečat pobjednika i postalo je temelj naše vjere. Apostoli su tri godine slušali Isusovo propovijedanje, vidjeli bezbrojna čudesa. Ali Isusov život bio je pun poniženja, ruganja, prezira, i to je apostole smućivalo. Nagovještao im je da mora trpjeti i umrijeti, ali to oni nisu razumjeli. I kad su ga vidjeli svezana, svi su pobjegli. A kada je umro na križu, njihovom razočaranju nije bilo kraja. Sablaznili su se i potpuno pokolebali.

A onda im se ukaza slavni pobjednik. Jedva su vjerovali. Toma pak najteže. No, bio je to On, doista On, sa svojim svetim ranama, u svom slavnom tijelu, jači od smrti i neprijatelja. Sav blag i drag! Ne prijeti, ne osvećuje se! Oprašta Petru, oprašta apostolima, i da je im vlast da opraštaju grijeha ljudi-ma. Isus više ne umire! On s nama ostaje do konca svijeta. On će u našoj sudbini imati zadnju riječ. I njegovi su neprijatelji i krvnici mislili da imaju zadnju riječ nad njim, ali kako su se prevarili.

Braćo i sestre, kao što je Isus mora trpjeti, to i svakoga od nas čeka, iako smo otkupljeni, iako su nam grijesi oprošteni. Nema pobjede bez borbe i patnje, nema Uskrsa bez Velikog Petka. I kao što su se apostoli plašili, kolebali i sablažnjavali pred tajnom križa, događa se tako i nama. Kad je ono ladja tonula, apostoli su posumnjali i zavapili: Gospodine, spasi nas, pogibosmo! A Isus ih prekori: Što se bojite, malovjerni! I kada su vidjeli veliki kukolj u pšenici, pobojali se da će pridobiti kukolj i nestati pšenice. "Neka oboje raste do žetve", reče Gospodin, jer je njegova zadnja riječ.

I tako nam se boriti u ladji našega života, i tako nam je živjeti među kukoljem. Ali Isus ima zadnju riječ. Nismo mi poput mornara koji se utapa usred oceana, a ni odakle nema spasa, pa je sav očajan, bez nade.

Nismo mi kao utamničeni, na smrt osuđjeni, pa nam je sve gorko i teško... Okove smrti skršio je naš Gospodin, on Gospodar života i smrti, pa nas čeka ljepši i trajni, vječni život.

Ali ta sigurnost, ta snaga, ta vjera, koja je opet digla na noge pokolebane apostole, kao da modernog čovjeka ne zadovoljava. On zabada glavu u materiju, u uživanje, u standard, i ne vidi Boga. U toj borbi i groznici se naoružava, prijeti, strepi, gradi i razara i ne nalazi mira! O kada bi mogao čuti poziv Uskrsloga: "Mir vama"! Stavite mačeve u korice! Mir vama! Ne onaj mir koji svijet nudi, mir naoružanih mržnjom i atomskom bombom, nego mir s Bogom, kad je s Bogom, onda je i mir sa svakim stvorom. Onda je tu i nada, smirenje i pomirenje. Mir vama, narodi, mir vama, progonjeni i ugroženi, mir svima koje je grijeh umorio!

Da li ste, braćo i sestre, svi potražili i primili mir koji vam nudi uskrsli Spasitelj po sakramentima Ispovijedi i Fričesti.

Oluje života neće nestati, i kukolja će i dalje biti, naoružanje će uvijek prijetiti, ali kada se u duši nastani mir Kristov, ne ćemo se više bojati ni valova, ni kukolja, jer Bog je s nama i On ima zadnju riječ! Zato ako niste još pristupili poput Tome Isusu koji prašta, dotaknite mu cjelovom svete rane za nas otvorene, udjite u Srce za nas probodeno, recite Uskrsnom: Gospodin si i Bog moj, daj mi mir svoj!

S tim mislima i osjećajima svima vama želio

SRETNAN I BLAGOSLOVLJEN USKRS!

Mostar, uочи Uskrsa 1980. VAČI BISKUPI:

PETAR i PAVAO!

BISKUPSKI ORDINARIJAT MOSTAR

Broj:190/1980.

P.N.

SVIM ŽUPSKIM UREDIMA

U HERCEGOVINI

Poruku naših Biskupa pročitati u cijelosti vjernicima pod svojim svetim Misama na dan Uskrsa!

Mostar, dne 10. ožujka 1980.

KANCELARIJA BISKUPSKOG ORDINARIJATA

